Муркаш район хаçачĕ

Çĕнтерӳ ялавĕ

1944 çулхи çу уйăхĕн 5-мĕшĕнчепе тухать

47 (8211) № * Шăмат кун, 2014 çулхи çĕртме (июнь) уйăхĕн 28-мĕшĕ * Хакĕ ирĕклĕ

Июнĕн 27-мĕшĕ – Раççейри çамрăксен кунĕ

Туслă коллективра

"Россельхозбанкăн" Чăваш Енри филиалĕн Муркашри хушма офисĕ уçăлнăранпа вăхăт нумаях иртмен-ха, çичĕ çул кăна. Çавăнпах кунта вăй хуракан коллектив та çамрăк. Эсир сăн ӳкерчĕкре куракан (сулахайран сылтăмалла) Амиля Макарова аслă экономистпа Вероника Чернова аслă кассир кунта 2011 çултанпа тăрăшаççĕ, Ирина Терентьева ертсе пыракан экономист вара – 2007 çулта хушма офис уçăлнăранпах.

"Коллектив çамрăк та туслă пулни пире ума лартнă тĕллевсене пурнăçласа пыма пулăшать. Пирĕн сотрудниксем клиентсемпе яланах тарават, çавăнпа та эпир ырă ят-сум çĕнсе илме пултартăмăр, çакна май район экономикине аталантарассине пысăк тӳпе хыватпăр. Пирĕн патра вăй хуракан çамрăк специалистсем ответлăхпа палăрса тăраççĕ, хăйсен тивĕçне тӳрĕ кăмăлпа пурнăçлаççĕ, ыйтусене кĕске вăхăтрах татса параççĕ. Пурнăçа кĕрсе пыракан çĕнĕлĕхсене хăвăрт алла илни, хăйсен пĕлĕвне аталантарас туртăм пысăк пулни вĕсене банк сотрудникĕн çăмăл мар ĕçĕнче питĕ пулăшать тесе шутлатăп", – çапла палăртать хăйĕн шухăшне хушма офис ертӳçи Ирина Валентиновна Павлова.

Çамрăк специалистсем вара "Россельхозбанкра" çамрăк çемьесем, çамрăксем валли меллĕ кредитсем пуррине калаççĕ. Вĕсем пурнăçри ответлă тапхăрта ура çине тăма пулăшнине палăртаççĕ. "Ĕçлеме ӳркенмелле мар кăна", – теççĕ вĕсем.

Н. НИКОЛАЕВА сăн ӳкерчĕкĕ.

ХАКЛĂ ТУССЕМ!

Сире Çамрăксен кунĕ – çамрăклăх, çутă ĕмĕтсен, иксĕлми вăй-хăват, хăюллă сăнавсен, ĕмĕт вĕçевĕн тата пурнăçри çул шыравĕн уявĕ – ячĕпе чĕререн саламлатăп.

Чăваш Республикин патшалăх политики çамрăксем хăйсен пултарулăхĕпе усă курмалли условисем йĕркелес, çамрăк ăрăвăн талантлă та пуçарулла представителĕсене пулăшас тĕллевлĕ.

Наука, техника, производство, журналистика, литература, культура, искусство, вĕрентӳ, воспитани, çамрăксен политикин, сывлăх сыхлавĕн, çут çанталăка сыхлассин тата спорт сферисенчи çамрăксене пулăшма Чăваш Республикин Çамрăксен патшалăх премийĕсене параççĕ. Юлашки икĕ çулта вĕсен шучĕ тăваттăран саккăр таран ӳсрĕ, лауреатсене паракан тӳлев пилĕк хут пысăкланчĕ – кашни енпе 50 пин тенкĕпе танлашать.

Çуллен вĕренӳре, бизнес-проект тăвассинче, наука, пултарулăх, производство, управлени ĕç-хĕлĕнчи курăмлă кăтартусемпе палăрнă пиншер яшпа хĕр пултарулăхри пысăк ăнтăлушăн стипендие тивĕçет. 2004–2014 çулсенче пĕтĕмпе çавнашкал 11 пин стипенди панă.

Чăваш Ен хăйĕн маттур та пуçарулла, ĕçчен çамрăкĕсемпе тивĕçлипех мăнаçланать. Нумай çамрăк тĕрлĕ ĕç-хĕл сферинче чăн-чăн профессионал пулса тăма ĕлкĕрчĕ. Вĕсем питĕ лайăх девиз шухăшласа кăларнă, эпĕ ăна туллин ырлатăп: "Ăçта эпир – унта çĕнтерӳ!"

Çамрăксене хăйсене шанма, пуçарулла пулма, çĕкленӳллĕ кăмăл-туйăм, ырă мĕн пур пуçарура çитĕнӳ, телей тата ырлăх сунатăп!

Чăваш Республикин Пуçлăхĕ
М. ИГНАТЬЕВ.

Европа чемпионачĕ

Тепĕр çул Шупашкарта кĕтетпĕр!

Çак сăмахсемпе вĕçленнĕ Германири Брауншвейг хулинче çăмăл атлетика енĕпе иртнĕ командăсен Европа чемпионачĕ. Ăмăртусен пĕтĕмлетĕвĕпе Раççейĕн пĕрлештернĕ команди пухмача 25 медальпе пуянлатса иккĕмĕш вырăн йышăннă.

Палăртма кăмăллă: чемпионатра Чăваш Ен чысне шăчăпа сикекен Анжелика Сидорова хӳтĕленĕ. Хăйĕн кăтартăвне çĕнетсе пике ылтăн медаль çĕнсе илнĕ.

Аса илтеретпĕр: командăсен чемпионатне 2009 çултанпа йĕркелеççĕ, унта Европăри чи вăйлă 12 команда хутшăнать. Тепĕр çул сумлă ăмăртăва Шупашкар йышăнĕ. Çавна май Пĕтĕм Раççейри çăмăл атлетика федерацийĕн тĕп секретарĕ Михаил Бутов, ЧР физкультурăпа спорт министрĕ Сергей Мельников, Шупашкар хула пуçлăхĕ Леонид Черкесов Германие кайнă. Пирĕн ентешсем унта пулса ăмăртăвăн тĕп хулипе, республикăн спортри çитĕнĕвĕсемпе паллаштарнă. Чемпионат вĕçленнĕ кун Брауншвейг хули Шупашкара Европа атлечĕсен ассоциацийĕн ялавне панă.

А. МИХАЙЛОВ.

"Симĕс ĕç çи" – 2013

Улăх-çаран пушанать

Иртнĕ эрне кун тĕлне районти тĕрлĕ харпăрлăх формиллĕ хуçалăхсем нумай çул ӳсекен курăксене 2036 гектар (32 процент) çулнă. Ут çи ĕçĕ "Путь Ильича" агрофирмăра, Суворов яч. хис. пĕрлешӳллĕ хуçалăхра, Чкалов яч. хис. тата Чапаев яч. хис. хуçалăхсенче кал-кал пынине палăртмалла. Вĕсемпе пĕрлех А. Мерлов, В. Горбунов, В. Бархаткин тытса пыракан хресчен (фермер) хуçалăхĕсенче ĕçлекенсем те нумай çул ӳсекен курăксен анисенче кунсерен пысăк калăпăшлă ĕç туса пыраççĕ.

34 процент утă пур

Ял хуçалăх производство кооперативĕсемпе хресчен (фермер) хуçалăхĕсенче – ут çи вăй илнĕ вăхăт. Оперативлă кăтартусене пăхсан çĕртме уйăхĕн 26-мĕшĕ тĕлне çĕр ĕçченĕ район шайĕнче утă хатĕрлемелли плана 34 процент тултарнă. Çак ĕçе Суворов яч. хис. ял хуçалăх производство кооперативĕнче ыттисенчен лайăхрах йĕркеленĕ. Çатракассисемпе Анаткассисем асăннă кун тĕлне утăна 441 тонна (110,3 процент) типĕтсе янтăланă. Ут çи çавăн пекех "Восток", Чкалов яч. хис., Е. Андреев яч. хис., "Свобода" пĕрлешӳллĕ хуçалăхсемпе "Путь Ильича" агрофирмăра кал-кал пырать.

Сенаж хываççĕ

Районĕпе планпа 11850 тонна сенаж хывмалла пулсан, ĕнерхи кун тĕлне "Герой" ял хуçалăх производство кооперативĕпе "Путь Ильича" агрофирмăра çеç çак ĕçе тытăннă. Шурчасем сĕт ферминче асăннă куна 500 тонна (77 процент) сенаж янтăланă. Шаптаксем вара çак хушăра паха апата 450 тонна (10 процент) янтăлама хевте çитернĕ. Çывăх кунсенче ку ĕçсем ытларах вăй илесси, ытти хуçалăхсем те çак ĕçе кӳлĕнесси пирки иккĕленӳ çук.

Хуçалăхсен кăçал çавăн пекех 23650 тонна силос янтăламалла. Ку ĕçе "Ударник" хуçалăхра пуçланă.

А. БЕЛОВ хатĕрленĕ.

Ял хуçалăх çыравĕ – 2016

Туллин ĕçлессишĕн

Раççейри ĕç тăвакан тата Чăваш Республикин вырăнти хăй тытăмлăх органĕсен пĕрлехи тĕллевĕсене йĕркелессипе тата 2016 çулхи ял хуçалăх çыравне йĕркеллĕ кĕтсе илессипе тухса тăракан ыйтусене оперативлă татса парассипе ĕçлеме Чăваш Республикин территорийĕнче ведомство комиссийĕ туса хунă. Ăна ертсе пыма Чăвашстат ертӳçине Эльвира Максимовăна çирĕплетнĕ.

2014 – 2018 çулсем валли йышăннă ĕç планĕпе килĕшӳллĕн 2016 çулхи ял хуçалăх çыравне ирттересси пирки ĕçсем пуçланнă. Вĕсен шутĕнче ял хуçалăх объекчĕсен списокне хатĕрлесси, картографи ĕçне йĕркелесси, çырав ирттерме муниципалитетсенче комиссисем йĕркелесси, Чăвашстат çумĕнче штатра тăман служба тăвасси т. ыт. те.

Çырав çĕр тата ĕç ресурсĕсем, ака лаптăкĕсем, выльăх-чĕрлĕхпе кайăк-кĕшĕк йышĕ, ял хуçалăх продукцийĕн таварлăхĕ пирки тулли хурав парĕ.

2006 çулхи ял хуçалăх çыравĕн пĕтĕмлетĕвĕпе Чăваш Республикинче 1101 ял хуçалăх организацийĕ, 2064 хресчен (фермер) хуçалăхĕ, 272081 килти хушма хуçалăх, 733 садпа пахча юлташлăхĕ пулни паллă.

Йĕркелӳçĕсем 2016 çулхи ял хуçалăх çыравĕ Раççейре тата Чăваш Республикинче пурăнакан кашни çыншăнах пĕлтерĕшлĕ пулнине çынсем ăнланса туллин пулăшасса шанаççĕ.

Хамăр инф.

Кану

11 кун канăпăр

ИТАР-ТАСС агентстви пĕлтернĕ тăрăх Раççейри социаллă тата ĕç хутшăнăвĕсене йĕркелекен виçĕ енлĕ комисси РФ Правительствин 2015 çулхи Çĕнĕ çулти 11 каникул кунĕллĕ йышăнăвĕн проектне ырланă.

Раççей Федерацийĕн ĕç тата социаллă хӳтлĕх министрĕн çумĕ Любовь Ельцова пĕлтернĕ тăрăх Çĕнĕ çулти кану кунĕсене йĕркеленĕ май январĕн 3-мĕшĕнчи шăмат куна январĕн 9-мĕшĕнчи эрне куна, январĕн 4-мĕшĕнчи вырсарни куна майăн 4-мĕшĕнчи тунти куна куçарĕç.

Çапла вара çитес çул январĕн 1-мĕшĕнчен тытăнса 11-мĕшĕччен, çавăн пекех февралĕн 21 – 23-мĕшĕсенче, мартăн 7 – 9-мĕшĕсенче, майăн 1 – 4-мĕшĕсенче тата 9 – 11-мĕшĕсенче, июнĕн 12-мĕшĕнче тата ноябрĕн 4-мĕшĕнче канмалла пулать.

Юбилей

Саламлатпăр

Юратнă аннене, асаннене, хунямана – Кĕçĕн Чураш ялĕнче пурăнакан **Василиса Степановна МИХАЙЛОВĂНА** 80 çулхи юбилей ячĕпе чун-чĕререн саламлатпăр. Çирĕп сывлăх, вăй-хал, тату пурнăç, тумхахсăр кун-çул сунатпăр. Телейпе ăнăçу яланах санпа пĕрле пулччăр, ĕмĕтӳсем çитсе пыччăр. Татах та нумай-нумай çул пурăнма Турри чир-чĕртен сыхлатăр, вăй-хал, телей, пархатар парнелетĕр. Тавах сана, аннеçĕм, пире юратса ӳстернĕшĕн, йывăр самантсенче пулăшса тăнăшăн, пурнăç çине тăхма пулăшнăшăн.

Салампа: ачисем, кĕрӳшĕсем, кинĕсем, мăнукĕсем, кĕçĕн мăнукĕсем.

Çырăнтару – 2014

Хаклă вулаканăм!

Эсĕ "Çĕнтерӳ ялавĕ" хаçата июльтен илсе тăма çырăнма ĕлкĕреймен пулсан, августран тытăнса илсе тăма çырăнма пултаратăн. Малашне те пĕрле пулар.

Райхаçат редакцийĕ.

Тĕллевлĕрех ĕçлеме майсем ытларах

Вырăнти хăй тытăмлăх ыйтăвĕсемпе

Хальхи вăхăтра вырăнти хăй тытăмлăх органĕсемшĕн хăйсен ĕçне-хĕлне йĕркелемелли тĕп документсен шутĕнче Федерацин "Раççей Федерацийĕнче вырăнти хăй тытăмлăха йĕркелессин пĕтĕмĕшле принципĕсем çинчен" тата "Раççей Федерацийĕн субъекчĕсен патшалăхăн саккунсем кăларакан (халăх суйлакан) тата ĕç тăвакан влаç органĕсене йĕркелессин пĕтĕмĕшле принципĕсем çинчен" Саккунсем пулса тăраççĕ. Федерацин 2014 çулхи майăн 27-мĕшĕнче йышăннă 136-ФЗ № Саккунĕпе вара асăннă саккунсене улшăнусем кĕртнĕ. Вĕсем пирки çут çанталăк хӳтĕлевĕн регионсем хушшинчи Атăл тăрăхĕнчи прокуратурин Шупашкарти районсем хушшинчи прокуратури çакăн пек ăнлантарса парать:

– Çӳлерех асăннă саккунпа килĕшӳллĕн малашне Раççейре çĕнĕрен икĕ тĕрлĕ муниципалитет йĕркеленĕвĕ пулать. Кусем вĕсем пĕрремĕшĕнчен районсем çине пайланакан хула округĕсем тата çак хула округĕсенче йĕркеленекен районсем. Муниципалитет йĕркеленĕвĕсене Раççей Федерацийĕн субъекчĕсен саккунĕсемпе килĕшӳллĕн туса хураççĕ.

Хула округĕ шайĕнче тата хулан шалти район шайĕнче вырăнти хăй тытăмлăх органĕсем хăйсен пулаççĕ. Шалти районсем çине пайланакан хула округĕн халăх суйлакан органне е çав районсен органĕсенчен, е муниципалитет суйлавĕсенче суйлĕç. Хула районĕсен шайĕнче вырăнти хăй тытăмлăх ĕçне-хĕлне унта пурăнакан çынсем вырăнти хăй тытăмлăхăн халăх суйлакан тата ытти органĕсем урлă туса пырĕç.

Шалти районсем çине пайланакан хула округĕсем вырăнти пĕлтерĕшлĕ ыйтусене татса парассипе ĕçлесе пырасси ытти хула округĕсем хăйсен тивĕçĕсене пурнăçланинчен уйрăлса тăмасть. Раççей Федерацийĕн субъекчĕсен саккунĕсемпе килĕшӳллĕн вĕсем татса памалли тивĕç шутне вырăнти пĕлтерĕшлĕ хушма ыйтусене кĕртме пултараççĕ. Ун чухне вара çавна валли кирлĕ ресурссем уйăрса парĕç.

Хулан шалти районĕн хăй тытăмлăх органĕн вырăнти пĕлтерĕшлĕ ыйтăвĕсем шутне хăйсен патĕнче хăш-пĕр налуксемпе тӳлевсем туса хурассине е тата пăрахăçлассине, пушар хăрушсăрлăхне тивĕçтерессипе ĕçсем туса ирттерессине, район территорине тирпей-илем кĕртессин правилисене çирĕплетессине тата ытти ыйтусене кĕртнĕ.

Çак вăхăтчен вырăнсенчи ял тăрăхĕсем татса пама тивĕç ыйтусем ытлашшипех пулнă темелле. Пур чухне вĕсем валли "алă та çитмен" темелле, майĕсем те пулман. Çапла вара Федерацин 2014 çулхи майăн 27-мĕшĕнче йышăннă саккунĕпе ял тăрăхĕсен полномочийĕнче шутланакан ыйтусене самай сахаллатнă. Апла пулсан вырăнти пĕлтерĕшлĕрех ыйтусене татса парассипе çине тăрса ĕçлеме майĕсем те ытларах пулаççĕ.

Акă ял тăрăхĕн территорийĕнче çынсене ĕçмелли таса шывпа тивĕçтерессине тата таса мар шыва юхтарса кăларассине йĕркелесе тăрассин ыйтăвнех илер. Çакă хальхи вăхăтра пысăк укçатенкĕпе çыхăннă. Ял тăрăхĕсен бюджечĕсем ăна валли çитсе пымаççĕ. Çавăнпа ку ыйтусене малашне муниципалитет районĕ шайĕнче татса пама тивĕç пулаççĕ.

Вырăнти пĕлтерĕшлĕ автомобиль çулĕсем тăвассине тата тытса тăрассине те çав шутах кĕртмелле. Вĕсем те район шайĕнчи ыйтусем шутне кĕме тытăнĕç. Кунсăр пуçне вырăнти территорире чрезвычайлă лару-тăрăва пула кӳнĕ инкек-синкеке пĕтерессин; йăла каяшĕпе сӳп-çапа пухассине тата тиесе ăсатассине йĕркелессин; уйрăмах упрама тивĕçлĕ çут çанталăк территорийĕсенчи вăрмансемпе усă курассине, хӳтĕлессине тата упрассине, çĕнĕрен лартса чĕртессине йĕркелессин; ял тăрăхĕн территорийĕнчи вырăнти пĕлтерĕшлĕ сывлăх сыхлавĕпе сиплев вырăнĕсене, çавăн пекех курортсене тăвассин, аталантарассин тата вĕсене сыхлассин; вырăнти пĕлтерĕшлĕ уйрăмах упрама тивĕçлĕ çут çанталăк территорийĕсемпе епле усă курнине тата сыхланине муниципалитет енчен тĕрĕслесе тăрассин ыйтăвĕсене те муниципалитет районĕн тивĕçĕсен шутне кĕртнĕ.

Ыттисемшĕн тĕслĕхре

Вăхăт çурхи юр шывĕ пекех хăвăрт иртет. Анчах ырăпа никĕсленнĕ ĕçсен, хăйсене шаннă ĕçре халăх шанчăкне тӳрре кăларакансен ятне эпир паян хамăршăн тĕслĕхе хуратпăр. Кашниех вĕсем пек ĕçлесе ӳсĕм çулĕпе пыма тăрăшатпăр. Çакнашкал малашлăха чĕнекен самантсем районăн кăçалхи Акатуйĕнче самаях пулчĕç. Ака-суха ĕçне вĕçлесе ирттернĕ уяв Республика кунĕ умĕн пулнăран унта чыс-хисепе тивĕçнисемшĕн ытти чухнехинчен ытларах та савăнтăмăр.

Ял тăрăхĕсен специалисчĕсен паян ялсенче пурăнакансемпе пысăк ĕç туса ирттерме тивет. Ăна вăхăтра пурнăçлани ялта пурăнакансемшĕн пысăк пĕлтерĕшлĕ кашниех ăнланатпăр. Апла пулсан ăнăçлă ĕçленĕшĕн чыс туни те – кашнине тивĕçтерекен ӳкерчĕк.

Вырăнти хăй тытăмлăх ĕçне аталантарассипе нумай çул тăрăшса ĕçленĕшĕн Акатуйра çаксем Чăваш Республикин муниципалитет йĕркеленĕвĕсен канашĕн Хисеп грамотине тивĕçрĕç:

– **Елена Александровна АЛЕКСАНДРОВА**, Шетмĕпуç ял тăрăхĕн экспертспециалисчĕ;

– **Татьяна Анатольевна БЕРЕЗИНА,** Турай ял тăрăхĕн çарпа учет специалисчĕ;

– **Вениамин Ксенофонтович ИВАНОВ**, Çатракасси ял тăрăхĕнчи Ятман ял старости;

– **Анатолий Николаевич КУЗЬМИН**, Йӳçкасси ял тăрăхĕн пуçлăхĕ;

– **Михаил Михайлович ПУШКИН**, "Шупашкарти "Сеспель" предприяти" хупă акционер обществин персоналпа ĕçлекен пай пуçлăхĕ, Москакасси ял тăрăхĕн пуçлăхĕнче 1994 – 2010 çулсенче ĕçленĕ;

– **Тамара Алексеевна МЕШКОВА**, Муркаш ял тăрăхĕн тĕп эксперт специалисчĕ.

А. БЕЛОВ сăн ӳкерчĕкĕ.

Хисепе тивĕçнисем

Т. Березина, Т. Мешкова тата Е. Александрова (сăн ӳкерчĕкре сулахайран сылтăмалла) – халăхпа ĕçлес ĕçре пысăк опыт пухнă специалистсем. Вырăнти ыйтусене çийĕнчех татса парассипе палăрса тăраççĕ вĕсем.

Ыйту – хурав

Хваттер туянас пулсан

– Хваттер туянас тетĕп. Пĕлĕшсем вара эпĕ туянас текен хваттере темиçе хут та сутса туянни пирки пĕлтерчĕç. Вуншар хуçа улшăннă хваттере туянасах килмест. Кунта темĕн йĕркеллех мар пек туйăнать. Малтанах хваттер хуçи кам пулни пирки мĕнле майпа пĕлме май пур-ши?

Сире хисеплесе Елена ГЛУХОВА.

Вулаканăн ыйтăвĕ çине Росреестрăн Чăваш Республикинчи управленийĕн харпăрлăх правине регистрацилени çинчен информаци паракан пай пуçлăхĕ Андрей ПĔТРОВ хуравлама кăмăл турĕ:

– Кун пек информацие Росреестрăн Чăваш Республикинчи управленийĕнче илме пулать. Пирĕн пата пыракан кирек кам та хваттерĕн, пурăнмалли çурт-йĕрĕн е ытти хуралтăн, çĕр участокĕн, куçман ытти пурлăхăн хуçи унччен кам пулни пирки тулли информаци илме пултарать. Куçман пурлăхăн прави куçни пирки патшалăхăн пĕрлехи реестрĕнчен çырса илни (выписка) валли заказ памалла кăна. Ку документра асăннă объект хуçи пирки харпăрлăх правин пĕрлехи патшалăх реестрĕнче пĕрремĕш хут çырса хунинчен тытăнса пĕтĕм информаци пур. Объект ку е вăл çын харпăрлăхне хăçан куçни, харпăрлăх правине хăçан регистрацилени пирки пĕтĕмпех пĕлме пулать. Çапла вара ку документа алла илсен асăннă хваттере миçе хутчен тата хăçан сутса туянни, унăн хуçисем кам-кам пулни пирки пĕтĕмпех пĕлме пултаратăр.

Харпăрлăх правин пĕрлехи патшалăх реестрĕнчен çырса илнине илесси тӳлевлĕ, уншăн 200 тенкĕ тӳлемелле. Ăна илме Росреестрăн Чăваш Республикинчи управленийĕнче кăна мар, çавăн пекех унăн филиалĕнче е нумай функциллĕ центрта та заказ пама пулать. Сирĕн ыйтăвăра 5 кун хушшинче тивĕçтерĕç.

Юбилей

Саламлатпăр

Москакасси ялĕнче пурăнакан хаклăран та хаклă мăшăра, аннене, кукамая, асаннене – **Валентина Алексеевна СПИРИДОНОВĂНА** 50 çулхи юбилейпа пĕтĕм чун-чĕререн саламлатпăр. Сывлăху çирĕп пултăр, утас çулу яланах такăр пултăр, ĕмĕрӳ вăрăм килтĕр. Тавах сана йывăр самантсенче ăнланнăшăн, яланах пулăшнăшăн. Эпир сана юрататпăр, эс пурришĕн савăнатпăр.

Саламлаканĕсем: мăшăрĕ, икĕ хĕрĕпе кĕрӳшĕ, ывăлĕпе кинĕ, мăнукĕсем, тăванĕсем.

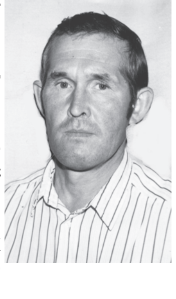

Юратнă та хаклă аттене, асаттепе кукаçине – Тушкасси ялĕнче пурăнакан, нумай çул хушши вĕрентекен пулса ĕçленĕ, халĕ хисеплĕ канура пурăнакан **Илья Никандрович ХРИСТОФОРОВА** 65 çулхи юбилей ячĕпе чунчĕререн саламлатпăр. Çирĕп сывлăх, вăрăм кун-çул, иксĕлми вăй-хал, ăнăçу, телей сунатпăр. Эсĕ пирĕншĕн – ырă тĕслĕх. Тайма пуç сана пуриншĕн те. Санăн яланах хавас кăмăл пултăр, чун ăшши нихăçан та ан иксĕлтĕр. Ĕмĕтленнисем çитсе пыччăр. Турри яланах сана упраса пытăр, вăй-хал парса тăтăр. Малашне те санпа савăнмалла пултăр.

Саламлаканĕсем: ывăлĕпе хĕрĕсем, кинĕпе кĕрӳшĕсем, мăнукĕсем.

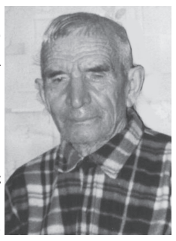

Юратнă аттене, кăмăллă кукаçа, мăсака, пирĕн сывăх çыннăмăра – Ятман ялĕнче пурăнакан **Вячеслав Петрович ПЕТРОВА** сумлă юбилей ячĕпе ăшшăн-ăшшăн саламлатпăр. Вăл 85 çул тултарать. Эпир, унăн ачисем, хамăрăн аттепе мухтанатпăр. Пире, 7 ачине, пăхса çитĕнтернĕшĕн, ăс парса вĕрентнĕшĕн, пурнăç çулĕ çине кăларнăшăн çĕре çити пуç таятпăр. Аттеçĕм, эпир сана юрататпăр, çирĕп сывлăх, канлĕ ватлăх сунатпăр. Татах та эс нумай çул пурăнсам, пире пит лайăх эс çумра пулсан.

Ăшă саламспа: 3 ывăлĕпе 3 хĕрĕ, кинĕсем, кĕрӳшĕсем, йăмăкĕ, мăнукĕсем, хăтисемпе тăхлачисем, пур тăванĕ, пускилсем.

Райадминистрацире

Хисеп грамотипе наградăланă

Район администрацийĕн 2014 çулхи июнĕн 20-мĕшĕнчи 639 номерлĕ йышăнăвĕпе çаксене район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă:

1. Вĕренӳ сферинче нумай çул ăнăçлă ĕçленĕшĕн:

- "Малыш" ача садĕнче хуралта вăй хуракан **Маргарита Николаевна МАКСИМОВĂНА**;

- "Василек" ача садĕнче хатĕрсем çăвакан машиниста **Валентина Александровна ЯКОВЛЕВĂНА**.

2. Нумай çул ăнăçлă ĕçленĕшĕн тата ӳсĕмсем тунăшăн:

- А. Вязов уйрăм предпринимателĕн столяр цехĕнче йывăç шлифовчикĕнче вăй хуракан **Маргарита Артемьевна МАКСИМОВĂНА**;

- А. Вязов уйрăм предпринимателĕн столяр цехĕнче столярта вăй хуракан **Владислав Алексеевич ЯЗЫКОВА**.

Район администрацийĕн 2014 çулхи июнĕн 10-мĕшĕнчи 605 номерлĕ йышăнăвĕпе çаксене район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă:

1. Çамрăксене çарпа патриот воспитанийĕ пама тата обществăна ĕçне активлă хутшăннăшăн – Афган вăрçин районти ветеранĕсен канашĕн членне **Валерий Геннадьевич МАКСИМОВА**.

2. Ĕçре ăнăçусем тунăшăн тата нумай çул тӳрĕ кăмăлпа вăй хунăшăн – "Россельхозбанк" акционерсен усă пĕрлешĕвĕн Чăваш Ен регион филиалĕн Муркашри 3349/11/10 номерлĕ хушма офисĕн ертсе пыракан экономистне **Ирина Николаевна ТЕРЕНТЬЕВĂНА**.

Район администрацийĕн 2014 çулхи июнĕн 10-мĕшĕнчи 603 номерлĕ йышăнăвĕпе çаксене район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă:

1. Халăх сывлăхне сыхлас сферăри тивĕçсемшĕн тата нумай çул ăнăçлă ĕçленĕшĕн:

- Муркашри район тĕп больницинче стоматолог хирургра вăй хуракан **Александр Юрьевич КОРОЛЬКОВ** врача;

- Муркашри район тĕп больницин стоматологи уйрăмĕн медицина сестрине **Альбина Геннадьевна ЕРМАКОВĂНА**;

- Муркашри район тĕп больницин водительне **Александр Владимирович КРАСНОВА**.

2. Вырăнти хăй тытăмлăх органĕсенче ăнăçлă ĕçленĕшĕн тата общество ĕçне активлă хутшăннăшăн – Муркаш район администрацийĕн ĕçне ертсе пыракан **Александр Валерианович КРАСНОВА**.

Район администрацийĕн 2014 çулхи апрелĕн 15-мĕшĕнчи 389 номерлĕ йышăнăвĕпе çаксене район администрацийĕн Хисеп грамотипе наградăланă:

1. Çитĕнекен ăрăва вĕрентес тата воспитани парас ĕçре нумай çул ăнăçлă вăй хунăшăн:

- Орининти пĕтĕмĕшле пĕлӳ паракан вăтам шкулта ОБЖ предметне вĕрентекен организатор-преподавателе **Александр Мефодьевич ГРИГОРЬЕВА**;

- Муркашри вăтам шкул директорне **Николай Евгеньевич СМИРНОВА**.

2. Вĕренӳ сферинче нумай çул ăнăçлă ĕçленĕшĕн – Муркашри "Путене" ача садĕн поварне **Раиса Петровна БУБНОВĂНА**.

Пурин те тӳлев пĕр пек мар

Ыйту – хурав

Москакассинчи "Колокольчик" ача садне çӳрекен ачасен ашшĕ-амăшĕсем район прокуратурине ача садĕнче тĕрĕслев ирттерме ыйтса çырупа тухнă. Сăлтавне çапла палăртнă:

"Ачасем садика çӳренĕшĕн пирĕн ача садĕнче ашшĕ-амăшĕсенчен укçа палăртнинчен ытларах пухаççĕ. Пирĕнтен çурри ачасемшĕн кунне 55 тенкĕ, тепĕр çурри 65 тенкĕ тӳлет. Ашшĕ-амăшĕсемпе садик хушшинче тунă килĕшӳре вара пачах та урăххине пăхса хунă. Тӳлев – урăх, ĕç вăхăчĕ 12 сехет пулмалла, çăннипе вара садикра 17 сехетчен ĕçлеççĕ, тепĕр майлă каласан – 10 сехетлĕ ĕç кунĕ.

Çавăн пекех ача садĕнче пирĕн ачасене пăхса тăмалли условисене те пăхăнмаççĕ: СанПиН тата пирĕн килĕшӳ ыйтнă пек кунне 4 хут апатлантармаççĕ, апат норми те СанПиНа тивĕçтермест, меню икĕ эрне малтан çирĕплетмеççĕ тата унпа ашшĕ-амăшĕсене паллаштармаççĕ.

Пĕр ача валли палăртнă апатлану хакĕ 55 тенкĕрен тата 65 тенкĕрен пĕчĕкрех пулсан та укçана факт тăрăх мар, çирĕплетнĕ тарифпа тӳлеттереççĕ. Перерасчет тумаççĕ. Çак сăмах чăнлăхне ашшĕ-амăшĕсен пухăвĕсенчи протоколсене пăхса тĕрĕслеме пулать. Вĕсенче ача садĕнче ачасене апатлантарма кайнă укçа-тенкĕ тата пĕр кунри апатлану фактпа миçе тенке ларнине çирĕплетекен отчетсем те пур. Унтах ашшĕ-амăшĕсем ачасене касхи апатланупа тивĕçтермелли çинчен тунă йышăну та пур. Анчах та ачасем касхи апатланăва курмаççĕ, пулнă пулсан та булочка, пĕремĕк е печени сĕтпе е чейпе пĕрле панă, ку та СанПиН ыйтнине тивĕçтермест..."

Ашшĕ-амăшĕсен пăшăрханăвне ăнланса ыйтăва уçăмлатас тĕллевпе район администрацийĕн вĕренӳ, çамрăксен политики тата физкультурăпа спорт пайĕн методисчĕ В. Романова çак ача садĕнче июнĕн 2–6-мĕшĕсенчи ачасен апатланăвне тĕрĕсленĕ.

В. Романова каланă тăрăх "Колокольчик" ача садĕнче хальхи вăхăтра 7 ушкăн ĕçлет. Кăçалхи апрелĕн 4-мĕшĕнчи 37 тата 38 номерсемлĕ «Колокольчик» ача сачĕн хушăвĕсемпе килĕшӳллĕн апат садне çӳрекенсенчен 44-шĕ 12 сехет ĕçлекен ушкăнсене çӳрет, 121 ача – 10 сехет ĕçлекен ушкăнсене. Муркаш район администрацийĕн 2014 çулхи январĕн 20-мĕшĕнчи 46 номерлĕ йышăнăвĕпе вара ачасене ача садĕнче пăхса тăнăшăн пĕр кунта тӳлемелли укçа суммине палăртнă. Вăл тĕрлĕрен: 24 сехет ĕçлекен ача садĕнче (ушкăнра) – 65 тенкĕ, 12 сехет ĕçлекеннинче – 65 тенкĕ, 10 сехет ĕçлекеннинче – 55 тенкĕ, 5 сехет ĕçлекеннинче – 40 тенкĕ.

"Çапла вара асăннă садикра та 12 тата 10 сехет ĕçлекен ушкăнсен пулнăран пурин тӳлевĕ пĕр пек мар. Ачана садикра пăхса тăнăшăн палăртакан тӳлев сумми улшăннăран "Колокольчик" ача сачĕн администрацийĕпе ашшĕ-амăшĕсем хушшинче кăçалхи апрелĕн 1-мĕшĕнче хушма килĕшӳ тунă.

Ачасен апатланăвне маларах 10 кунлăха палăртнă меню тăрăх йĕркелеççĕ: çулталăк çурăран пуçласа виçĕ çулчченхи ачасем валли тата виççĕрен пуçласа çичĕ çулчченхисем валли. Меню хатĕрлессипе ушкăн миçе сехет ĕçленине те пăхаççĕ", – ăнлантарать Вера Васильевна.

Ушкăнри воспитательсем меню çырса çапнă чухне ирхи апата тата кăнтăрлахи апата тĕрĕсех çырнă. Шкулчченхи ушкăна çӳрекенсем валли вĕсем хушшинче иккĕмĕш ирхи апатлану пур. Унта напиток, сĕткен е улмаçырла пур. "Кăнтăрла хыççăнхи тата касхи апатланăва çырассине вара йăнăшсем пур. Сăмахран, апрелĕн 4-мĕшĕнче касхи апат тесе икĕ хутчен çырнă: пĕремĕшĕнче – вермишельпе пĕсернĕ сĕт яшки, сĕт янă чей; 19 сехетри касхи апатланăва повидло хурса панă икерчĕ тата сĕт кĕртнĕ. Çак иккĕмĕш касхи апатланăва кăнтăрла хыççăнхи апатлану вырăнне çырмалла пулнă. Апрелĕн 15-мĕшĕнче те печенипе сĕте кăнтăрла хыççăнхи апатланăва кĕртмелле пулнă, изюм янă тăпăрчă запеканкине вара – касхи апатланăва. Хут çинче хирĕçле пулса тухнă", – каласа парать В. Романова.

Кăнтăрла хыççăнхи тата касхи апатланăва мĕншĕн çапла çырнипе кăсăклансан садик заведующийĕ çакна ачасен ашшĕ-амăшĕсем 18 сехет çурăччен кĕтесшĕн маррипе, çавна май СанПиНри "Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций" пайра 15 разделăн 11 пунктĕнче çырса панипе килĕшӳллĕн 12 сехет ĕçлекен ушкăнсенче кăнтăрла хыççăнхи апатланăва уйрăммăн йĕркелеме те, касхи апатланăва кĕртнĕ апат-çимĕçпе пĕрле те йĕркелеме ирĕк пуррипе ăнлантарса панă. Çапла вара ашшĕ-амăшĕсем ачасене хăвăртрах илсе каясшăн пулнăран касхи апатланăва часчасах кăнтăрла хыççăнхи апатлану вăхăтне куçарнă. Анчах вара ытларах чух шăпах кăнтăрлахи апатлану хыççăн илсе каяççĕ-мĕн. Çавăнпа та менюра кăнтăрла хыççăнхи апатлану касхи апатлану çырасси çапла пулса пынă.

А. Филимонова заведующи апатлану мĕнле суммăна кайса ларни пирки те ăнлантарса панă. Çакăн пирки вăл май уйăхĕнчи утренниксем умĕн тухса каласнă, анчах та вăл каланине протокола кĕртмен.

Апрель уйăхĕнчи пухăнса пыракан (накопительнăй) ведомость тăрăх апатлану йĕркелеме пурĕ 130518,88 тенкĕ тăкакланă. Çак уйăхра ачасем садика çӳренĕ кунсене пĕрле хушсан вĕсем 2248 кун садика çӳренĕ. Вăтамран апрель уйăхĕнче пĕр ача 58,06 тенкĕлĕх апатланнă, май уйăхĕнчи ведомость тăрăх шутласан – 57,7 тенкĕлĕх. Ачасене талăкра çитермелли апат-çимĕç нормине шута илсен вара апатлану хакĕ пĕр талăкра пĕр ачашăн 82 тенкĕ те 30 пус пулмалла.

Халĕ вара çын кĕсйинчи укçана шутласа пăхар. Сăмахран, Виктория ача садĕнчи 12 сехет ĕçлекен ушкăна çӳрет. Апрель уйăхĕнче вăл садикра 17 кун пулнă, пилĕк кун килмен – чирленĕ. Апрель пуçламăшĕ тĕлне униăн тӳленĕ укçа ытлашшипех пулнă – 655,13 тенкĕлĕх. Апрельте садика çӳренĕ кунсемшĕн çак ачашăн тӳлемелли сумма 1105 тенкĕпе (65 тенкĕ х 17 кун) танлашнă. Апрель вĕçлениччен униăн урăх укçа тӳлемен, çапла вара май уйăхĕ пуçланнă тĕле униăн 449,87 тенкĕ тӳлемелле пулнă (1105 тенкĕ – 655,13 тенкĕ). Май уйăхĕнче хĕр ача садика 13 кун çӳренĕ, тӳлев 845 тенкĕпе танлашнă. Малтан тӳлемен 449,87 тенкĕ хушăнсан çак сумма 1294 тенкĕпе танлашать. Май уйăхĕнче ашшĕ-амăшĕ 1500 тенкĕ тӳленĕ. Çапла вара июнь пуçламăшĕ тĕлне ытлашши тӳленĕ укçа 205,13 тенкĕпе танлашнă. Çак йĕркепе кашни ачашăн тӳлемелли укçа суммине шутланă. Укçана кашни уйăхрах çĕнĕрен шутласа ытлашши тӳленине те, тӳлесе çитрейминнине те çырса кăтартни ведомоçсенче паллă.

Çырура ашшĕ-амăшĕсем сайтри çитменлĕхсем пирки те асăнса хăварнă. Çавна май ача сачĕн сайтне те тишкернĕ. Постановлени, учреждени Уставĕ сканер витĕр кăларнă хыççăн вырнаçтарнисем, çавăнпа та вĕсем вуланаççĕ (ашшĕ-амăшĕ вуланмасть тенĕ). СанПинри "Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций" пай та, Устав та садикри ятарлă стенд çинче пур, приложенисемпе те унтах паллашма пулать (ашшĕ-амăшĕсем приложенисем çук тесе пĕлтернĕрен).

Тĕрĕслевсем ирттернĕ хыççăн садикри медицина сестрине те, садик ертӳçине те меню йĕркелессине тимлĕ пулма, ашшĕ-амăшĕсем валли хатĕрленĕ пĕлтерӳсене малашне тĕрĕс çырма тата шкулчченхи ушкăна 10 сехет ĕçлекен ушкăна куçарма сĕнӳсем парса хăварнă. Пĕтĕмлетсе вара акă мĕн каламалла: ашшĕ-амăшĕсен ытларах пайĕшĕн ачисене12 сехет ĕçлекен ушкăна çӳретни кирлех те мар пулĕ.

Н. ДИМИТРИЕВА хатĕрленĕ.

Шалти ĕçсен пайĕ асăрхаттарать

Айван ан пулăр

Çулла çитсен велосипед, скутер, мопед вăрланă тĕслĕхсем нумайланаççĕ. Вăрăсем çак хатĕрсене урамран та, кил картишĕнчен те, подъездаран та вăрлаççĕ. Çак лару-тăру ытларах чух хуçисем транспорт хатĕрне е велосипеда ăçта кирлĕ унта пăрахса хăварнипе пулса тухать. Çавăнпа та çынсем тимлĕ те асăрхануллă пулни пĕлтерĕшлĕ. Подъезд алăкне, сăмахран, питĕрмесĕр çӳремелле мар.

Пĕлтĕр çапла Парковая урамра пурăнакан пĕр çын велосипед тупса пама пирĕн пата пулăшу ыйтса тухрĕ. Мĕн паллă пулчĕ-ха: велосипеда çав çыннăн ывăлĕ çывăхри гаражсем патĕнче пăрахса хăварнă. Çавăн пек пулса ан тухтăр тесен ачасене те асăрхаттарсах тăмалла. Хуçасăр велосипеда асăрхасан вара полици пайне шăнкăравлама ӳркенмелле мар.

Çынна улталаса пуяс тĕллевлисем сахал марри пирки те асăрхаттарса хăваратпăр. Хальхи вăхăтра ку тĕллевпе кĕсье телефонĕпе те усă кураççĕ. Нумай чух акă пĕр-пĕр паха таварпа е услугăпа тивĕçтеретпĕр тесе çакăншăн укçине е унăн пĕр пайне маларах тӳлемеллине калаççĕ. Çак ултавçăсене ĕненме кирлĕ мар: шăнкăравлакансене ниăмĕнле укçа та куçарса ан парăр.

Тепĕр чух сирĕн тăван (юлташ) инкеке лекнĕ тесе шăнкăравлакансем те пулма пултараççĕ, ăна пулăшма вара каллех укçа кирлине калаççĕ. Тӳрех укçа куçарса парасси çинчен (алăран пани те тĕл пулать) шухăшламалла мар, малтан хăвăрăн тăвансем е юлташсем патне шăнкăравласа ыйтса пĕлмелле.

Банк карттисемпе усă курса çынна улталакансем те сахал мар. Сирĕн карттăна ĕçлеме чарнă тесе суя хыпар яраççĕ, ăна ĕçлеттерме пуçлас тесен шăнкăравламалли номере ярса параççĕ. Эсир вара вăл номерпе ан шăнкăравлăр, пĕлесех тесен хăвăрăн банкпа çыхăнмалла.

Кĕсье телефонĕпе "мобильлĕ банкпа" тата Интернетпа усă куракансем те пур. Вĕсен уйрăмах асăрханмалла: çакă хакерсемшĕн укçа-тенкĕ патне çитмелли çул пулма пултарать.

Çынсене алăран тавар сĕнсе çӳрекенсен те ултав тĕллевĕ пур. Вĕсем пĕчченшерĕн çӳремеççĕ. Пĕри тавар туянаканран илнĕ укçана шутланă вăхăтра тепри укçана ăçтан илнине лайăх сăнать, кайран вара çав вырăнтан укçа çухалнине те сисмĕр. Çакăн пек çаврăнăçулăхпа чикансем час-часах усă курса çынсене улталаççĕ. Хăйсене пĕр-пĕр служба ĕçченĕсем тесе суйса пĕлтерекенсем те киле кĕрсех енчĕке "тасатса" тухса кайма пултараççĕ. Çавăнпа та ал айĕнче социаллă службăн, ЖКХ телефон номерĕсем пулни лайăх. Çийĕнчех унта шăнкăравласа сирĕн пата кам килнине ыйтса пĕлме пултаратăр.

Айван ан пулăр. Ултавçăсенчен асăрханăр.

О. ПОТРЯКОВ,
уголовлă шырав уйрăмĕн пуçлăхĕ.

Çамрăксене пĕлме

Ĕçе вырнаçма май пур

Вĕренсе тухнă çамрăксене, çартан таврăннă яшсене ялта тӳрех ĕç вырăнĕ тупма çăмăл мар. Ура çине тăнă вăхăтра укçитенки те ытларах кирлĕ.

Шалти ĕçсен районти пайне ĕçлеме вырнаçни акă яшсемшĕн малалла çирĕп утмалли никĕс пулĕ. Пай пуçлăхĕ Е. Плечов хальхи вăхăтра шăпах вакансисем пуррине пĕлтерчĕ: патрульпе пост службин уйрăмне полицейскисене йышăнаççĕ.

Çапла вара пĕтĕмĕшле вăтам пĕлӳ илнĕ çамрăксене районти полици пайне кĕрсе ĕç вырăнĕпе интереслĕнме сĕнетпĕр. Ырă майпа усă курăр, ĕçе вырнаçăр. Çартан таврăннисен паллах шанăçĕ пысăкрах.

Н. НИКОЛАЕВА,
шалти ĕçсен пайĕ çумĕнчи общество канашĕн членĕ.

Редакци почтинчен

Атапай шкулĕнче

Атапай шкулĕ çумĕнчи "САМИ" профиль лагерьне журналистикăпа кăсăкланакан ачасем çӳреççĕ. Иртнĕ кунсенче вĕсенчен виçĕ çыру килчĕ.

Пĕрремĕш çыру авторĕ – **Александр Ступин**. Вăл лагерьте "Поле чудес" вăййа интереслĕ те хавхаланулла иртни çинчен хыпарлать. Вăййа А.С. Пушкинăн пултарулăхĕпе çыхăнтарнă. Çĕнтерӳçĕ Артем Музыков пулса тăнă. Ачасем Пушкинăн юмахĕсем тăрăх ӳкерчĕксем те тунă. Ку енĕпе Аня Кулькова "Пулăçăпа ылтăн пулă" юмаха сăнлакан ӳкерчĕкпе палăрнă, Петр Зайцев вара поэтăн портретне те тума пултарнă. Çыру авторĕ лагере пултарулла ачасем çӳренине палăртать.

Иккĕмĕш çырăвĕ **Анастасия Атласкинăран** килчĕ. Вăл "САМИ" лагере çӳрекенсем Шупашкара кайса килни çинчен çырса кăтартнă. "Атăл çине пăхса савăнтăмăр, катамаранпа ярăнтăмăр, арçын ачасем тирта пăшалтан тĕл перессипе ăмăртрĕç", – пĕлтерет вăл. Ачасем хăйăртан тунă тĕрлĕ кĕлеткесене те çитсе курнă, Лакрей вăрманĕнчи аттракционсенче савăннă.

Виççĕмĕш çырăвне **Вероника Музыкова** çырнă. Унпа та кĕскен паллаштаратпăр:

"Класс пӳлĕмне çамрăк та яштака каччă кĕрсен лагерь ачисем малтанах ăна палласа илеймерĕç. Салтак тумне тăхăннă каччă такама шыранăн туйăнчĕ. Хăйĕн класс ертӳçи пулнă Алиса Николаевна Ивановăна курсан вăл хаваслăн кулса илчĕ.

– Ара, ку Зайцев Андрей вĕт-ха, – савăнса каларĕ вĕрентекен.

Андрей пире салтак пурнăçĕ çинчен каласа пачĕ, сăн ӳкерчĕксене те кăтартрĕ **(сăн ӳкерчĕкре)**. Эпир ăна питĕ тимлĕ итлерĕмĕр, тĕрлĕ ыйту патăмăр. Андрей Оренбург облаçĕнчи мотострелоксен дивизийĕнче службăра тăнă, пулеметчик пулнă. Вăл пире шкулта лайăх вĕренме, спортпа туслă пулма сунчĕ, "Зарница" вăййисене хутшăнни пурнăçра пулăшнине каларĕ.

Çакăн пек пултарулла йĕкĕтсем пуррипе эпир мăнаçланатпăр, вĕсенчен тĕслĕх илме тăрăшасчĕ пирĕн".

Республика кунĕнче

Çĕнĕ, илемлĕ, хăтлă

"Июлĕн 1-мĕшĕччен çĕнĕ лавкка туса пĕтерсе ăна хута яратпăр", – çапла шантарса каланă Шарпашра пурăнакансене Муркаш райпо канашĕн ертӳçи Б. Андреев кăçал хĕлле кунти лавкка пушарта çунса кĕлленнĕ хыççăн. Каланă сăмаха тытнă: Республика кунĕнче Чуманкасси ял тăрăхне кĕрекен Шарпаш ялĕнче çĕнĕ илемлĕ те хăтлă лавкка уçăлчĕ.

"Ю. Алексеев ертсе пыракан строительсен бригади лавккана кĕске вăхăтрах хăпартрĕ. Çурт тăвассинче энергие, ăшша перекетлеме май паракан технологисене шута илнĕ. Хăварах куратăр, паян кунта тавар патне килекене пĕтĕмпех тивĕçтерет", – çакна палăртса чи малтанах строительсемпе райпо ĕçченĕсене тата вырăнта пурăнакансене тав сăмахĕ каларĕ Борис Васильевич.

Сăмах май Муркаш райповĕ çынсене яланах пахалăхлă строительство материалĕсемпе тивĕçтерет кăна мар, вĕсене кирлĕ вырăна çитерсе вырнаçтарса та парать. Акă, тĕслĕхрен, кирпĕч турттарса килсе пама кăна мар, ăна çӳле хăпартса пама та пултарать. Райповăн манипулятор кранĕпе усă куракансем çакна яланах меллĕ пулнине палăртаççĕ.

Лавккара вара туянакана чăнах та пĕтĕмпех тивĕçтермелле: ĕçре пысăк опыт пухма ĕлкĕрнĕ сутуçăсем, кунти тирпейлĕх, сентресем тĕрлĕ апат-çимĕçпе, куллен кирлĕ хатĕр-хĕтĕрпе пуян, çăкăрбулка изделийĕсем те кунта чи тутлисем – вырăнти пекарньăсенче пиçсе тухнисем. Вĕсене лавкка умĕнче лартнă киосксенче маларах кашниех тутанса пăхса пахаларĕ. Шарпашсем кунпа пĕрлех "Аккондăн" канфеçĕсене те, Етĕрнери ашкакай комбиначĕн тĕрлĕ кăлпассине те активсе пăхрĕç. Каярах, чăвашсен йăлипе çăкăр-тăвар активсе пăхнă хыççăн, лавккара вĕсене туянма та пултарчĕç.

Шарпашра пурăнакан Н. Димитриев ял халăхĕ ячĕпе Борис Васильевича хăй сăмахне тытма пултарнăшăн тав сăмахĕ каласа çакăн пек ертӳçĕсем кăна чăнах та халăхшăн тăрăшнине палăртрĕ. Кунпа ялта пурăнакан сумлă ватă Л. Волкова та килĕшрĕ, ялти ветерансем, пенсионерсем райпо ĕçĕпе кăмăллă пулнине пĕлтерчĕç. Лавкка çук вăхăтра вара Шарпашсен юнашар ялсене е Муркаша çӳреме тивнĕ, халĕ акă кунта вĕсем "кунне виççĕ те килме пултараççĕ". Кун пек хăтлăх вара ял халăхĕн культурине те ӳстерме тивĕç.

Н. НИКОЛАЕВА.

Туслăх кĕперĕ

Китайран делегаци килсе кайрĕ, хальхинче – Гуйчжоу провинцийĕнчен

Районта юлашки çулсенче туризма аталантарас ыйтăва пысăк тимлĕх уйăраççĕ. Нумаях пулмасть Китай халăх Респубикин Аньхой провинцийĕнчен пирĕн района çуркунне ку ыйтупа делегаци те килсе кайрĕ. Ильинка ял тăрăхĕнче туризма аталантарас ыйтупа республика шайĕнчи канашлу пулчĕ. "Районта туризма аталантармалли ятарлă программа хатĕрлесе кăçал пирĕн республикăри "Этническая Чувашия" программăна кĕрсе юлмалла", –терĕ висĕм кун районти бизнес-инкубаторта предпринимательсен прависене хӳтĕлессипе ĕçлекен республикăри уполномоченнăйпа Владимир Ивановпа тата районти предпринимательсемпе ирттернĕ тĕл пулура район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев. Ростислав Николаевич предпринимательсенчен Ильинка тăрăхĕнче туризма аталантарассипе сĕнӳсем кĕтни çинчен каларĕ.

Республика кунĕ умĕн вара пирĕн районта Китай Халăх Республикинченех тепĕр делегаци пулчĕ. Хальхинче Гуйчжоу провинцийĕнчен. "Туслă пурăнас тесен нимĕн те кансĕрлемест, пĕр-пĕринчен пиншер километр катара вырнаçни те", – терĕ район администрацийĕн пуçлăхĕ Р. Тимофеев Гуйчжоу провинцийĕн ют çĕр-шыв ыйтăвĕсемпе ĕçлекен канцелярийĕн пуçлăхĕн çумне, чикĕ леш енчи халăхсен туслăхĕн обществин вице-президентне Ван Яна Мăн Сĕнтĕрти информаципе культура центрĕнче пулса иртнĕ концерт хыççăн. Тĕл пулура туслă хутшăнусен ыйтăвĕсене те сӳтсе яврĕç.

Республика кунне Пĕтĕм Раççейри "Раççей çăл куçĕсем" ятпа иртекен XXII фестивале килнĕ хăнасем пирĕн районта та хăйсен пултарулăхне кăтартрĕç.

"Чăваш Республикинче, Муркаш районĕнче эпир пĕрремĕш хут. Кунта вырăнĕсем те илемлĕ. Çыннисем тата епле ырă кăмăллă та таравват. Паян пĕрле ирттернĕ каçа та эпир манмастпăр. Тавах пире çапла ырă сунса кĕтсе илнĕшĕн"– терĕ Ван Ян.

Тĕл пулу вара, чăннипех те, питĕ интереслĕ иртрĕ. Куракансем те, артистсем те вăхăт иртнине те сисмерĕç.

Чи малтан хăнасем хăйсен çĕр-шывĕпе паллаштаракан кинофильма кăтартрĕç. Муркаш районĕнче пурăнакансем çапла майпа Китая "çитсе килчĕç". Унти çӳллĕ тусемпе шăнкăр-шăнкăр шыв сасси вара артистен юрри-ташшисенче те таталма пĕлмерĕ. Çав илемлĕ юрăкĕвĕпе çĕр чăмăрĕ çинче çывăххах мар вырнаçнă чăвашсемпе Китай çыннисем пĕр-пĕрне çывăх тăвансем пекех туйрĕç. Мĕншĕн тесен çак икĕ халăх çынни пĕр çĕр чăмăрĕ çинче пурăнать. Пире те, вĕсене те пурăнма юрату, туслăх, чун илемĕ хавхалантарать, вăй парать. Çыннисем расна пулсан та, туйăмĕсем пĕрре – юрату юрлаттарать те куççуле те кăларать. Çакна туйрĕç куракансем хăнасем шăрантаракан юрату юррисенче те.

Хăйсем вĕри чунлă халăх пулни те "тапсах" тăчĕ юрăташăсенче. Унта арçынсем сăрт-ту шутланаççĕ, хĕрарăмсем вара – шыв, хĕрсем – çав шывăн чунĕсем. Вăт мĕнле юмахри сăнарсем пекех вырăн тупнă вĕсем çут çанталăкра та.

Пĕр-пĕрне хисеплесен, чун пĕр-пĕрин патне туртсан вара чĕлхене пĕлменни те чăрмав мар. Кăмăл пулсан ăна вĕренме пулать. Юй Дашэн Мăн Сĕнтĕрти йывăç çулçипе вĕрсе "Катюша" кĕввине калама пуçласан пĕтĕм зал пĕрле юрларĕ. Унтан вăл вĕрсе каламалли инструментпа пирĕн "Подмосковные вечера" юрă кĕввине калама пуçласан та куракансем чăтаймарĕç – пĕрле юрласа ячĕç.

Мăн Сĕнтĕр сцени çине тухнă коллективăн стажĕ пысăк, 1953 çулта йĕркеленнĕ. Паян унта 166 актер. Гуйчжоу провинцийĕнче тĕрлĕ наци çынни пурăнать, çавăнпа та артистсен репертуарĕнчи произведенисем те пурнăç çинчен тата тĕрлĕ наци çыннин (Мао, Тун, Буи, И, Гэлао) йăлине сăнласа параççĕ. Коллектив 40 çĕр-шывра пулнă, çав шутра – Раççейре те.

Хăйсен юрри-ташшипе куракансен туслăх варкăшне парнелерĕ Китай делегацийĕ. Мĕншĕн тесен пĕр-пĕрипе туслă пурăннине нимĕн те çитмест. Тăвăллăн алă çупса саламларĕç куракансем хăнасене. "Фэйчан ганьсе", – тесе тав турĕ район администрацийĕн культура, архив ĕçĕсен пай пуçлăхĕ Елена Чернова хăнасене сцена çинче. "Пысăк тав" тени пулчĕ ку. Залран та çав сăмахсемпе тав турĕç, анчах вырăсла.

Пĕр-пĕрне килĕштерсен чĕлхене часах вĕренме пулать иккен.

"Тсайте", – тесе сыв пуллашрĕ район администрацийĕн пуçлăхĕ хăнасемпе. "Тепре тĕл пуличчен" тени пулать ку чăвашла. "До свидания" терĕ Ван Ян та.

Туризма аталантарма шутларăмăр пулсан, тĕл пулусем Культура çулталăкĕнче те, малалла та татах пулĕç-ха.

Л. ПАВЛОВА.

Ĕçпе тивĕçтерекен центрта

Пулăшу: çамрăксене те, аслисене те

Муркашри халăха ĕçпе тивĕçтерекен центр тĕрлĕ ӳсĕмри, тĕрлĕ категорие кĕрекен граждансене нумай енлĕ пулăшу парать, çавăнпах унăн ĕç-хĕлĕ тĕрлĕ енлĕ.

Хальхи вăхăтра ĕç рынокĕнче маларах илнĕ професси вырăнне тепĕр професси илесси аталаннă. Çакна пурнăçри улшăнусем хистеççĕ. Ку тĕлĕшпе вара шăпах ĕçпе тивĕçтерекен центр нумай тимлет.

Акă ачи висĕ çул тултариччен ăна пăхма илнĕ отпуск вăхăтĕнче амăшĕсем профессие илме, урăх профессие вĕренме е квалификацие ӳстерме пултараççĕ. Вĕренӳ тӳлевсĕр тата çак пулăшупа палăртнă йĕркепе ĕççĕррисен учетне илменнисем те усă курма пултараççĕ. Çакă отпуск хыççăн ĕçлеме тытăнас текен амăшĕсемшĕн уйрăмах пĕлтерĕшлĕ.

Центр ертӳçи Ираида Димитриева пĕлтернĕ тăрăх çитес вăхăтра "Продавец продовольственных товаров", "Оператор АСБУ "1С: Предприятие 8.2", "Маникюрша" тата ытти специальноçпа вĕренме каяс текенсен лайăх май пур. Ĕмĕте пурнăçлас тесен ĕçпе тивĕçтерекен центра каймалла кăна (Муркаш, Мир урамĕ, 6 çурт, 329 пӳлĕм, тел.: 62-1-66). Вĕреннĕ вăхăтра стипенди тӳлеççĕ, çул укçине те саплаштараççĕ.

Ĕçпе тивĕçтерекен центр пулăшнипе çамрăксем кăна мар, аслă ӳсĕмрисен те вĕренме пултараççĕ. Сăмахран, пенсие тухнă (выслугăпа мар), çапах та кăçал ĕçлеме тытăнас шухăшлă çынсен те вĕренме май пур. Вĕсене хальхи вăхтра ĕç рынокĕнче ыйтакан профессие алла илме пулăшаççĕ. Вĕренесси, пурăнасси тата çул укçи ĕçпе тивĕçтерекен центр шучĕпе пулса пырать.

Çĕнĕлĕхе алла илме, апла пулсан ĕçпе тивĕçтерекен центра çитме васкăр.

Н. НИКОЛАЕВА.

Объявление

АУ ЧР СПО "Ядринский агротехнический техникум" объявляет прием студентов на 2014–2015 учебный год

Механизация сельского хозяйства – 3 г. 10 мес. на базе 9 кл.
Тракторист-машинист сельскохозяйственного производства – 2 г. 5 мес. на базе 9 кл.
Автомеханик – 2 г. 5 мес. на базе 9 кл.
Автомеханик – 10 мес. на базе 11 кл.
Повар, кондитер – 2 г. 5 мес. на базе 9 кл.
Каменщик, штукатур – 10 мес. на базе 9 кл (коррекционная группа).
Прием документов до 15 августа 2014 года (при наличии свободных мест до 1 октября).
Необходимые документы для поступления в техникум:
1. Заявление.
2. Документ об образовании (подлинник и ксерокопия).
3. 4 фотографии размером 3х4.
4. Копия паспорта.
5. Медицинская справка формы 086-У. Сертификат прививок. Медицинская карта.
429060, Чувашская Республика, г. Ядрин, ул. 50 лет Октября, д. 71"г". Тел.: 8(83547)2-23-44; факс 8(83547) 2-23-44; e-mail: yad_pl-25@chtts.ru
Сайт техникума: http://www.licey25yadrin.ru

Официально

ЗАКЛЮЧЕНИЕ
публичных слушаний по внесению изменений в Правила землепользования и застройки Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики

Место проведения слушаний:
В здании администрации Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики по адресу: деревня Кораккасы, ул. Новая, дом 1.
Время: 10-00 часов московского времени.
Председатель слушаний: Лебедев Геннадий Герасимович.
Участники публичных слушаний:
В публичных слушаниях приняли участие 10 человек (список прилагается).
Предмет слушаний: рассмотрение предложений о внесении изменений в Правила землепользования и застройки Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, в части изменения градостроительного регламента части территориальной зоны СХ-1 на территориальную зону СХ-3 в отношении земельных участков с кадастровыми номерами 21:17:072501:1429, 21:17:072501:1430, 21:17:072501:1431, 21:17:072501:1437, 21:17:072501:1439, 21:17:072501:1447, 21:17:072501:1448, 21:17:072501:1458, 21:17:072501:1718, 21:17:072501:1719, 21:17:072501:1720, 21:17:072501:1721, 21:17:072501:1722, 21:17:072501:1723, 21:17:072501:1724, 21:17:072501:1725, 21:17:072501:1726, 21:17:072501:1727, 21:17:072501:1728, 21:17:072501:1729, 21:17:072501:1459, 21:17:072501:1460, 21:17:072501:1461, 21:17:072501:1432, 21:17:072501:1433, 21:17:072501:1434, 21:17:072501:1435, 21:17:072501:1436, 21:17:072501:1438, 21:17:072501:1440, 21:17:072501:1441, 21:17:072501:1442, 21:17:072501:1443, 21:17:072501:1444, 21:17:072501:1445, 21:17:072501:1446, 21:17:072501:1449, 21:17:072501:1450, 21:17:072501:1451, 21:17:072501:1452, 21:17:072501:1453, 21:17:072501:1454, 21:17:072501:1455, 21:17:072501:1456, 21:17:072501:1457, 21:17:072501:1463, 21:17:072501:1412, 21:17:072501:1413, 21:17:072501:1414, 21:17:072501:1415, 21:17:072501:1416, 21:17:072501:1417, 21:17:072501:1418, 21:17:072501:1419, 21:17:072501:1420, 21:17:072501:1421, 21:17:072501:1422, 21:17:072501:1423, 21:17:072501:1424, 21:17:072501:1425, 21:17:072501:1426, 21:17:072501:1427, 21:17:072501:1428, 21:17:072501:1679.
Повестка дня:
1. Выступление председателя публичных слушаний Лебедева Г.Г.
2. Рассмотрение вопросов и предложений участников публичных слушаний.

По повестке дня выступил докладчик – председатель публичных слушаний глава Кадикасинского сельского поселения Лебедев Г.Г., сообщивший, что публичные слушания проводятся на основании постановления главы Кадикасинского сельского поселения, опубликованного в газете "Çĕнтерӳ ялавĕ", от 24 мая 2014 года №38(8202) на основании статей Градостроительного кодекса РФ и Федерального закона №131-ФЗ, относительно внесении изменений в Правила землепользования и застройки Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, в части изменения градостроительного регламента части территориальной зоны СХ-1 на территориальную зону СХ-3 в отношении земельных участков с кадастровыми номерами 21:17:072501:1429, 21:17:072501:1430, 21:17:072501:1431, 21:17:072501:1437, 21:17:072501:1439, 21:17:072501:1447, 21:17:072501:1448, 21:17:072501:1458, 21:17:072501:1718, 21:17:072501:1719, 21:17:072501:1720, 21:17:072501:1721, 21:17:072501:1722, 21:17:072501:1723, 21:17:072501:1724, 21:17:072501:1725, 21:17:072501:1726, 21:17:072501:1727, 21:17:072501:1728, 21:17:072501:1729, 21:17:072501:1459, 21:17:072501:1460, 21:17:072501:1461, 21:17:072501:1432, 21:17:072501:1433, 21:17:072501:1434, 21:17:072501:1435, 21:17:072501:1436, 21:17:072501:1438, 21:17:072501:1440, 21:17:072501:1441, 21:17:072501:1442, 21:17:072501:1443, 21:17:072501:1444, 21:17:072501:1445, 21:17:072501:1446, 21:17:072501:1449, 21:17:072501:1450, 21:17:072501:1451, 21:17:072501:1452, 21:17:072501:1453, 21:17:072501:1454, 21:17:072501:1455, 21:17:072501:1456, 21:17:072501:1457, 21:17:072501:1463, 21:17:072501:1412, 21:17:072501:1413, 21:17:072501:1414, 21:17:072501:1415, 21:17:072501:1416, 21:17:072501:1417, 21:17:072501:1418, 21:17:072501:1419, 21:17:072501:1420, 21:17:072501:1421, 21:17:072501:1422, 21:17:072501:1423, 21:17:072501:1424, 21:17:072501:1425, 21:17:072501:1426, 21:17:072501:1427, 21:17:072501:1428, 21:17:072501:1679.

Председатель публичных слушаний предложил порядок проведения публичных слушаний.

Рассмотрение вопросов и предложений участников публичных слушаний.
По предложенному порядку проведения публичных слушаний – замечаний и предложений от участников слушаний не поступило.

Участники публичных слушаний предложений и замечаний, касающихся предложенных изменений Правил землепользования и застройки для включений их в протокол, не выразили.

Итоги публичных слушаний:
Публичные слушания по внесении изменений в Правила землепользования и застройки Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, в части изменения градостроительного регламента части территориальной зоны СХ-1 на территориальную зону СХ-3 **считать состоявшимися**.

По результатам публичных слушаний главе Кадикасинского сельского поселения Лебедеву Г.Г. было рекомендовано принять решение о согласии с Проектом землепользования и застройки Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики в новой редакции и направление его в Собрание депутатов Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики.

Протокол публичных слушаний по рассмотрению внесений изменений в Правила землепользования и застройки Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики, в части изменения градостроительного регламента части территориальной зоны СХ-1 на территориальную зону СХ-3, опубликовать в газете "Çĕнтерӳ ялавĕ" и разместить на официальном сайте Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики

Председатель публичных слушаний ЛЕБЕДЕВ Г.Г.

Пулăхлăха упрасси пысăк пĕлтерĕшлĕ

Сăмах - специалиста

Хресчен мĕн ĕлĕкрен çĕре унăн пулăхлăхĕшĕн хакланă. Шăпах вăл тухăç мĕнле пулассине витĕм кӳрет-çке. Тăпра вăл – хăйĕн саккунĕсемпе пурăнакан тата аталанакан тытăм тесен те йăнăш пулмĕ. Тыр-пул, пахча çимĕç, йывăç-тĕм лайăх ӳссен çĕр пулăхлăхĕнче иккĕленӳ çуралас çук. Анчах та тăпрара пĕр-пĕр пулăм е япала япăхлансанах ырă мар улшăнусен черечĕ пуçланнине пула вăл пахалăхне çухатнине кашниех ăнланать пулĕ тетĕп. Çапах лайăх сийпе тимлĕ пуласси пирки манаççĕ çав нумайăшĕ. Россельхознадзорăн республикăри управленийĕн ĕçченĕсен кашни çулах ку енпе йĕркене пăснă тĕслĕхсене "тăрă шыв çине кăлараççĕ".

Çакăншăн РФ КоАП-ĕн 8.6 статйин 1 пайĕпе айăплаççĕ. Пĕлтĕр 11 çĕр лаптăкĕ тĕлĕшпе асăннă статьяна "хута яма" тивнĕ. Пĕтĕмпе инспекторсем 6,7 гектар çĕр шар курнине тупса палăртнă.

Палăртмалла, районсен администрацийĕсем те çакнашкал пулăмсем пирки управление пĕлтереççĕ. Пĕлтĕр, сăмахран, 8 районтан килнĕ 30 çырăва тишкернĕ. Çав шутра çынсем хăйсем тĕллĕн çĕрĕн çиелти сийне хырса илни пирки 9-ĕшĕнче çырса кăтартнă.

Пĕтĕмпе вырăнти хăй тытăмлăх органĕсем пĕлтернĕ тăрăх ирттернĕ тĕрĕслевсен кăтартăвĕсем юридици вăйĕнчи 6, должноçри 5 çынна тата 18 гражданина административлă майпа явап тыттарма хистенĕ. Çав шутра – паха çĕр сийне сая янишĕн те.

Кунашкал киревсĕрлĕхе Шупашкар, Çĕрпӳ, Хĕрлĕ Чутай, Елчĕк, Вăрнар, Улатăр, Муркаш районĕсенче палăртнă.

Акă Вăрнар районĕнчи Пăртас ялĕнчи пĕр хĕрарăм ял хуçалăх продукцийĕ туса илмешкĕн 47,065 гектар çĕр арендăна илнĕ. Анчах та çак лаптăкри пĕр лапам (0,0562 гектар) тĕлĕшпе инспекторсен ыйтусем сиксе тухнă. Ара унта пĕве тума пуçланă. Çавна май тарăн шăтăках куç умне тухса тăнă. Паллă ĕнтĕ, пахă сий "шăрши" те юлман унта. Çак ĕçе пуçарма ирĕк паракан документсем пулманни – пĕр ыйту. Ку тĕслĕхре рекультиваци ĕçĕсем пирки калаçни те вырăнсăр пулĕ, унта проект та хатĕрлемен.

Çĕмĕрле районĕнче вара хăйăр кăларасшăн пулнипе 0,22 гектар çинчи пулăхлă тăпра шар курнă. Çакăншăн явапллă ĕçлевсене 22 пин тенкĕлĕх штрафланă.

Муркаш районĕнчи Ильинка ял тăрăхĕн территорийĕнче те хăйăр кăларма тытăннă пĕр общество паха çĕр сийне упраса хăварас тесе тăрăшман. Çĕре пăсни пирки управление уйрăм çын пĕлтернĕ. Унта та обществăн çĕр ĕçĕсем ирттерме ирĕк паракан документсем пулман. Ку хутĕнче те – 22 пин тенкĕлĕх штраф.

Елчĕк районĕнчи Кушкă арçынни те строительствăн çак материалне 3 тоннăна яхăн кăларнă май çĕрĕн çиелти пайне хырса илнĕ. Унăн та штраф тӳлемелле тата çав лаптăка усă курма юрăхлă тумалла.

Улатăр районĕнчи Алтышево ял тăрăхĕнче те çакнашкал ӳкерчĕк тухса тăнă. Кунта хăть пулăхлă çĕр сийне (380 кубла метр) хăйăр кăларнă вырăнта юнашар купаласа хунă. Шăтăкĕ вара 1,5–2 метр тарăнăшех пулнă. 0,19 гектара шар кăтартнă çын явапланăхран, паллах, хăтăлайман.

Çул-йĕр тăвакан тата юсакан пĕр предприятин ĕçне вара пĕрре кăна мар тĕпчеме тивнине палăртаççĕ инспекторсем. "Ĕçне" терĕм-ха та, кунта пулăхлă çĕр сийне вырăнтан куçарни пирки сăмах пынине палăртса хăварам. Шупашкар районĕнче, сăмахран, вĕсем 25 тăваткал метр чухлĕ лаптăка чавса пĕтернĕ. Иртнĕ çулсенче общество ĕç-хĕлне пула Муркаш, Вăрнар районĕсенчи ял хуçалăх пĕлтерĕшлĕ çĕрсем вакланнă.

Каламалла, инспекторсен асăрхаттарăвĕсене пĕтерме тăрăшаççĕ общество ĕçченĕсем. Шанас килет, çакăнта штрафсем кăна мар, пулăхлă çĕр сийне пăсни çĕрсен ял хуçалăх пахалăхне чакарнине ăнланни витĕм кӳнĕ. Пулăхлăха тавăрасси вара – питĕ тăкаклă та кăткăс ĕç. Ăна вăхăтра пурнăçламанран паллă пусă çавранăшĕнчен кăларма пултарас хăрушлăх тухса тăрать-çке.

Н. ВАСИЛЬЕВА,
управлени ĕçченĕ.

Çын хыçĕнче пурăнман

Республика кунне уявланă май

Пурнăçра малашлăха пăхакан тăтă-шах иртнине тишкерет, пурнăçланă ĕçсене вăхăтра пĕтĕмлетет. Кун пек чухне ĕнер пурнăçланă ырă ĕçсемех вăхăт иртнĕçемĕн пурнăç хумĕ айне пулса историе юлнине асăрхатăн. Вĕсенче вара паянхи ăнăçусен ырă никĕсĕ, малашлăх утăмĕсен тулăх вăрлăхĕ пулнине те асăрхать пурнăç çынни. Мĕншĕн тесен çак çул ăна малалла аталанса экономикăра çĕнĕ ӳсĕмсен чиккине çĕнме пулăшать. Çакăн çинчен калаçаççĕ те ĕнтĕ вырăнти пуçлăхсемпе тĕл пулсан хăйсен вăхăтĕнче ĕçри хастарлăхпа палăрнă ветерансем.

Эсир сăн ӳкерчĕкре куракан Александр Кондратьев – пуян историллĕ, тăрăшуллă та ĕçчен районăмăрăн пĕр пайĕ. Чуманкасси ял тăрăхĕн пуçлăхĕпе Николай Беловпа калаçнă чух унăн сăмахне итлесен, пĕр пай пулсан та, Александр Кондратьевич çирĕп пай пулни палăрчĕ, унăн кун-çулĕ ума тухрĕ. Çапла пĕтĕмлетни – малаллахи сăмахăмăн никĕсĕ. Кунта сывă пурнăç йĕрки те, вăрăм пурнăç тилхепи те, çĕр ĕçĕн тарăн тымарлă юратăвĕ те, халăх пурнăçĕпе пурăнни те.

Чуманкасси ялĕнче 4 ачаллă çемьере çуралса ӳснĕ Санька пиччен ачалăхĕ Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçи кĕрленĕ вăхăтра пуçланнă та (1941 çулхи раштавăн 1-мĕшĕнче çуралнă) – хăвăрах ăнлантăр – халăхăмăршăн чи йывăр тапхăрта иртнĕ. Вĕлтĕренпе серте-пултăрантан пĕçернĕ яшка, çĕрĕк çĕр улми крахмалĕнчен хатĕрленĕ кĕселрен пахарах апат курман арçын ача ыррине шанса ĕмĕр тăршшĕпех малалла туртăннă, çĕнĕ пурнăç ырлăхне вĕреннĕ, ыттисенчен те çавнах ыйтнă.

Тăван çĕр-шывăн Аслă вăрçин фронтĕнчен таврăннă ашшĕ – Кондратий Игнатьевич Игнатьев – хăйне вĕренсе пĕлӳ илме ыйтни тата малашлăх техникăра пулни пирки ăнлантарни ял ачин ăсĕнче çирĕп йĕр пулса юлнă. Чуманкассинчи 7 класлă шкултан вĕренсе тухсан Санька ашшĕн сĕнĕвне шута илсе Етĕрнери механизаци шкулне вĕренме каять. Çак çулсенче çĕр-шывра çерем çĕрсене пусă çаврăнăшне кĕртес тапхăр вăй илет. Яшсемпе хĕрсем пурнăç условийĕсене тиркемесĕрех çĕр-шыв чĕннине пурнăçлама васкаççĕ. Пиншер çамрăкран юлмасăр Санька та вĕреннĕ вăхăтрах практикăра Казахстанри пиншер гектар çерем çĕрсене пусă çаврăнăшне кĕртме хутшăнать, техникăпа ĕçлес ĕçре малтанхи опытне пухать.

Пурнăç уçса панă нихăш çула та ку манăн мар тесе айккалла сирсе çăмăллăх шыраса тăмасть Чуманкасси ачи. Хушнă кашни ĕçрех яваплăха туйнипе палăрса тăнă вăл. Ыттисем те çакна ăнланнă, унăн тăрăшулăхне курнă, ун пек пулма тăрăшнă. Çапла вара çамрăк çулсенче А. Кондратьевăн комсомол путевкипе милицире ĕçлеме те тӳр килнĕ. Анчах, ăçта вăй хурсан та, ял ачине тăван çĕр хăй патнех туртнă. Милицире ĕçленĕ хыççăн пирĕн ентеш ашшĕн сăмахне шута хурса пĕлĕве ӳстерме Çĕрпӳри ял хуçалăх техникумне вĕренме кĕрет. Куçăмсăр вĕренсе инженер-механик дипломне алла илет.

– Ĕçлемелле, умри ĕçе чуна парса пурнăçламалла, юратса тунă ĕç ĕмĕре тăсать, çамрăклăха упрать, ят-сума хушать. Ĕçленипе пĕрлех эрех-сăраран аякра тăни те пирĕн пурнăçăмăрта яшлăха тăснин тĕп вăрттăнлăхĕ пулчĕ-тăр, – калаçма ӳркенмест çĕр ĕçне чунĕпе парăннă ĕç ветеранĕ.

Вырăс чĕлхине тата литературине вĕрентекен Людмила Герасимовнăпа 1966 çулта çемье çавăрса тăрăшуллă мăшăр ĕç ĕмĕрне килĕшӳпе çураçура иртгернĕ. Тĕрлĕ çулта хуçалăхра та, Муркашри "Ял хуçалăх техники" пĕрлешӳре те инженерта вăй хунă арçынна ĕçлес пултарулăхне кура 1985 çулта Чапаев ячĕпе хисепленекен хуçалăха ертсе пыма шанаççĕ. Хуçалăх ĕçченĕсен шанăçне тӳрре кăларса, çĕнĕлĕхсене çул парса, ял çыннисен пурнăçне лайăхлатас ĕмĕтпе 6 çул ертсе пырать вăл тăван хуçалăха. Шăпах çак тапхăрта кунти ялсене çут çанталăк газĕ çитет. А. Кондратьев ертсе пыракан хуçалăх ялсене çут çанталăк газĕ кĕртессипе пысăк ĕç туса ирттерет.

– Ĕçе чунпа парăнсан ĕçлемелли нумай, çавăнпа хамăн пурнăçра йăлтах туса çитерейменĕм пулĕ, анчах хама шаннă ĕçе пĕтĕмпех вĕçне çитиех пурнăçлама пултарнишĕн паян хĕпĕртетĕп. Тавах мăшăрăма. Вăл ĕçе тиркеменни, сĕнӳсемпе пулăшни, йывăр вăхăтра тĕкĕ пулни мана тăтăш хавхалантаратчĕ. Пирĕн çемьере эрех ĕçсе ĕçе тухманни, вăл е ку ĕçе тиркесе айккинелле пăрăнни пулман. Килĕштерсе пурăннă. Çавăнпа умри йывăрлăхсене те çăмăллăнах çĕнтернĕ. Иртен пуçласа каçчен ĕçлесе çуккине туйман. "Çук" тесе ĕç пăрахса ларман, – терĕ калаçăва вĕçленĕ май Александр Кондратьевич Чуманкасси ял тăрăхĕн пуçлăхĕ Н. Белов хăйĕнпе пĕр шухăшлă пулнине палăртса **(сăн ӳкерчĕкре)**.

Çĕнелсе пыракан ялсен сăн-сăпатне çителĕклĕ тӳпе хывнă, пурнăçа ял ĕçĕнче тата халăх хуçалăхĕн тĕрлĕ отраслĕнче пĕр кун юлмасăр ĕçлесе иртгернĕ ветерансем – район историйĕн уйрăлми пайĕ. Вĕсен ĕçĕпе иртни манăçмасть, истори малалла çырăнать, районпа республика мал туртăмлă аталанать.

А. БЕЛОВ.

Объявления

ЧЕБОКСАРСКИЙ ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ
МОСКОВСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО МАШИНОСТРОИТЕЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА

ПОЛИТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ ЧЕБОКСАРЫ УНИВЕРСИТЕТ МАШИНОСТРОЕНИЯ

Ведет подготовку по следующим направлениям и специальностям:

- **Юриспруденция** (очная, заочная).
- **Экономика** (очная, вечерняя, заочная).
- **Менеджмент** (очная, заочная).
- **Металлургия** (заочная).
- **Конструкторско-технологическое обеспечение**
- **машиностроительных производств** (заочная).
- **Эксплуатация транспортно-технологических машин**
- **и комплексов** (очная, заочная).
- **Электроэнергетика и электротехника** (очная, заочная).
- **Управление в технических системах** (очная, заочная).
- **Информатика и вычислительная техника** (очная, заочная).
- **Строительство** (очная, заочная).
- **Наземные транспортно-технологические средства** (очная, заочная, с присвоением квалификации «инженер»).
- **Строительство уникальных зданий и сооружений** (очная, заочная, с присвоением квалификации «инженер»).

СПЕШИТЕ: ЕСТЬ БЮДЖЕТНЫЕ МЕСТА!

Заявления принимаются:
до 25 июля — на очную форму обучения, **до 31 июля** — на заочную.
Мы ждем вас по адресу: **Чебоксары, ул. Карла Маркса, 54.**
Сайт **polytech21.ru,** тел. **63-40-01.**

ПОЛИТЕХ ПРИНОСИТ УСПЕХ!

Лиц. № 0997 от 21.04.2014 г.

Продаю пиломатериалы, срубы 3м.х3м., 6м.х6м. в наличии и на заказ.
Тел.: 8-987-579-85-90, 8-908-840-00-33. 3-5.

* * *

Ятман ялĕнче 60 сот. çинчи çулман утă е тюкласа та сутатпăр. Тел.: 8-937-399-10-79.

* * *

Продаю: песок, щебень, гравмассу. Доставка. Тел.: 8-927-857-70-64. 1-2.

* * *

Продается двухкомнатная квартира в новом доме площадью 64 $м^2$, 3 этаж, имеется домофон, 2 застекленных балкона, индивидуальное отопление, со свидетельством, в беловой отделке. Адрес: с. Моргауши, ул. Парковая, д. 8. Тел.: 8-927-667-29-10.

* * *

ИЗВЕЩЕНИЕ О СОГЛАСОВАНИИ ПРОЕКТА МЕЖЕВАНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

Настоящим извещением уведомляем участников долевой собственности на земельный участок с кадастровым номером 21:17:080901:2, о месте и порядке ознакомления с проектом межевания земельного участка, образованного в счет земельной доли. Предметом согласования являются размер и местоположение границ выделяемого земельного участка.

Заказчиком проекта межевания является: Карпова Валентина Георгиевна, проживающая по адресу: Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение, с. Юнга, ул. Чаганары, д. 18.

Проект межевания земельного участка подготовлен кадастровым инженером Кольцовым А.В., номер квалификационного аттестата 21-11-27. Почтовый адрес и адрес электронной почты, по которым осуществляется связь с кадастровым инженером: 429530, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5. E-mail:arshin21@yandex.ru

Кадастровый номер исходного земельного участка 21:17:080901:2. Адрес местоположения: Чувашская Республика-Чувашия, Моргаушский район, Юнгинское сельское поселение.

С проектом межевания земельного участка можно ознакомиться по адресу: 429530, Россия, Чувашская Республика, Моргаушский район, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5.

Обоснованные возражения после ознакомления с проектом межевания относительно размера и местоположения границ земельного участка принимаются в течение 30 дней со дня опубликования данного извещения по адресу: 429530, Чувашская Республика-Чувашия, с. Моргауши, ул. Ленина, д. 41/5, ООО «Аршин» и в филиале ФГБУ «ФКП Росреестра» по Чувашской Республике-Чувашии, по адресу: Чувашская Республика-Чувашия, г. Чебоксары, пр. Московский, д. 37.

ОАО «ГАЗПРОМ» ФИЛИАЛ ООО «Газпром трансгаз Нижний Новгород»

ЧЕБОКСАРСКОЕ ЛИНЕЙНОЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ МАГИСТРАЛЬНЫХ ГАЗОПРОВОДОВ

УВЕДОМЛЕНИЕ

ЧЕБОКСАРСКОЕ ЛИНЕЙНОЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ МАГИСТРАЛЬНЫХ ГАЗОПРОВОДОВ УВЕДОМЛЯЕТ юридических и физических лиц, владеющих и обрабатывающих землю или (и) производящих работы в Моргаушском районе Чувашской Республики, что на территории Моргаушского района находятся магистральные газопроводы (МГ) и газопроводы-отводы (далее по тексту – газопроводы), эксплуатируемые под рабочим давлением до 75 кг/см2. Глубина залегания газопроводов (от верхней поверхности трубопроводов) составляет не менее 0,8 метров.

«Правилами охраны магистральных трубопроводов», утв. ГГТН РФ 24.04.92г. (внесены дополнения 23.11.94 г), в целях обеспечения нормальных условий эксплуатации и исключения возможности повреждения газопроводов устанавливаются охранные зоны по 25 м (по суше) и 100 м (для подводных переходов) в обе стороны от оси любого газопровода.

Минимальное расстояние от газопроводов до объектов различного назначения установлено на основании СНиП 2.05.06-85* и для находящихся на территории района газопроводов составляет от 100 метров до 350 метров.

В охранных зонах газопроводов запрещается производить всякого рода действия, которые могут нарушить нормальную эксплуатацию трубопроводов, либо привести к их повреждению, в частности:

а) перемещать, засыпать и ломать опознавательные и сигнальные знаки, контрольно-измерительные пункты;

б) открывать люки, калитки и двери необслуживаемых усилительных пунктов кабельной связи, ограждений узлов линейной арматуры, станций катодной и дренажной защиты, линейных и смотровых колодцев и других линейных устройств, открывать и закрывать краны и задвижки, отключать или включать средства связи, энергоснабжения и телемеханики трубопроводов;

в) устраивать всякого рода свалки, выливать растворы кислот, солей и щелочей;

г) разрушать берегоукрепительные сооружения, водопропускные устройства, земляные и иные сооружения (устройства), предохраняющие трубопроводы от разрушения, а прилегающую территорию и окружающую местность – от аварийного разлива транспортируемой продукции;

д) бросать якоря, проходить с отданными якорями, цепями, лотами, волокушами и тралами, производить дноуглубительные и землечерпальные работы;

е) разводить огонь и размещать какие-либо открытые или закрытые источники огня.

В охранных зонах трубопроводов без письменного разрешения предприятий трубопроводного транспорта запрещается:

а) высаживать деревья и кустарники всех видов, складировать корма, удобрения, материалы, сено и солому, располагать коновязи, содержать скот, выделять рыбопромысловые участки, производить добычу рыбы, а также водных животных и растений, устраивать водопои, производить колку и заготовку льда;

б) сооружать проезды и переезды через трассы трубопроводов, устраивать стоянки автомобильного транспорта, тракторов и механизмов, размещать сады и огороды;

в) производить мелиоративные земляные работы, сооружать оросительные и осушительные системы;

г) производить всякого рода открытые и подземные, горные, строительные, монтажные и взрывные работы, планировку грунта.

Письменное разрешение на производство взрывных работ в охранных зонах трубопроводов выдается только после представления предприятием, производящим эти работы, соответствующих материалов, предусмотренных действующими Едиными правилами безопасности при взрывных работах;

д) производить геологосъемочные, геологоразведочные, поисковые, геодезические и другие изыскательские работы, связанные с устройством скважин, шурфов и взятием проб грунта (кроме почвенных образцов).

Владельцы земельных участков не могут строить какие бы то ни было здания, строения, сооружения в пределах установленных минимальных расстояний до объектов системы газоснабжения; такие владельцы не имеют права чинить препятствия организации-собственнику системы газоснабжения или уполномоченной ею организации в выполнении ими работ по обслуживанию и ремонту объектов системы газоснабжения, ликвидации последствий возникших на них аварий, катастроф. (ФЗ от 31.03.1999 г. № 69-ФЗ «О газоснабжении в РФ»).

Органы исполнительной власти и должностные лица, граждане, виновные в нарушении правил охраны магистральных трубопроводов, газораспределительных сетей и других объектов систем газоснабжения, строительстве зданий, строений и сооружений без соблюдения безопасных расстояний до объектов систем газоснабжения или в умышленном блокировании либо повреждении, иных нарушающих бесперебойную и безопасную работу объектов систем газоснабжения незаконных действиях, несут ответственность в соответствии с законодательством Российской Федерации.

Здания, строения и сооружения, построенные ближе установленных строительными нормами и правилами минимальных расстояний до объектов систем газоснабжения, подлежат сносу за счёт средств лиц, допустивших нарушения.

Материальный ущерб, нанесённый организации-собственнику системы газоснабжения в результате умышленного её блокирования или повреждения либо иных нарушающих бесперебойную и безопасную работу объектов систем газоснабжения незаконных действий, возмещается в установленном порядке виновными лицами или принявшими противоправные решения лицами.

При рассмотрении соответствующими органами ходатайства о предоставлении земельных участков для указанных целей место расположения объектов строительства должно предварительно согласоваться с ЛПУМГ. Перед началом работ необходимо получить письменное разрешение Чебоксарского ЛПУМГ на производство работ в охранной зоне магистрального трубопровода. Производство работ без разрешения или по разрешению, срок действия которого истек, ЗАПРЕЩАЕТСЯ.

Получив разрешение на производство работ в охранной зоне магистрального трубопровода, необходимо до начала работ вызвать представителя Чебоксарского ЛПУМГ для установления точного местонахождения трубопровода, определения его технического состояния и взаиморасположения с сооружениями проектируемого (строящегося) объекта. В процессе строительства необходимо письменно за 5 суток до начала уведомить Чебоксарское ЛПУМГ о времени производства тех этапов работ, специально указанных в выданном разрешении, при которых необходимо присутствие представителя Чебоксарского ЛПУМГ.

По всем вопросам, относительно производства земляных работ в зонах газопроводов, обращаться по адресу:

428027, г. Чебоксары, пр. И. Яковлева, 25, филиал ООО «Газпром трансгаз Нижний Новгород» – Чебоксарское ЛПУМГ, тел.: 8-(8352) - 30-54-09, 30-54-22.

Кил тата хушма хуçалăх

Нематода – çĕр улми тăшманĕ

Килте те асăрханмалла

"Кăсал çĕр улми уксалла туянма тивет, – пăшăрханăвне пытараймарĕ пĕлĕшĕм. – Тăвансен вăл ăнса пулчĕ те пире те темиçе михĕ илсе килсе пачĕç. Йĕркеллĕ çисе те кураймарăмăр. Шалтан çĕрсе те пĕтрĕç пулмалла, вĕтĕ хурт тапăннă пек те туйăнчĕ". Сывлăха сиен кӳме ĕлкĕриччен ыттине те тухса пăрахнă вăл. Темиçе улмине тĕрĕслеве памалла пулнă-ха ĕнтĕ: паразит-и вăл е чир?

Çакăн пек ӳкерчĕкпе тĕл пулма тивнĕччĕ иртнĕ кĕркунне. Вăхăт иртрĕ. Паян çĕр улми сип-симĕс çеçкере ларать. Ир пулаканнине кĕçех кăларма та пуçлĕç. Çак вăхăтра касăсене тимлесе пăхсан çĕр улми çеçкисем пурте пĕр пек маттур пулманни курăнать. Теприсем палăрмаллах имшер...

Чăннипе, сисчĕвленме сăлтав çук мар. Чăваш Енре юлашки вăхăтра çĕр улмин ылтăн нематоди текен мур вăй илсе пынине илтнех пулĕ. Каплах пулсан пурăна киле ăна таçтан кӳрсе килмелле пулмĕ-и? Нематода тухăçа 90 процент таранах чакарма пултарать. Çитменнине вăл тăпрара нумайччен сыхланса юлать.

Çак паразита специалистсем пуçласа Чăваш Енре 1980 çулта асăрханă. Паянхи кун тĕлне Россельхознадзорăн республикăри управленийĕн ĕçченĕсем ăна 18 районта сарăлнине тĕпчесе пĕлнĕ. Ку вара – 339 ял, 1355,52 гектар.

2004 çулта кăна-ха ăна 5 районта тупса палăртнă пулнă. Унтанпа 10 çул та иртмен, анчах мур "çĕнсе пыракан" лаптăк калăпăшĕ вара 54,7 процент ӳснĕ. 2013 çулта Патăрьел (114 лаптăк 24,43 гектар), Йĕпреç (10 лаптăк 1,06 гектар), Канаш (8 лаптăк 2,8 гектар), Шăмăршă (25 лаптăк 5,13 гектар), Етĕрне (14 лаптăк 1,27 гектар), Тăвай (177 лаптăк 37,26 гектар) районĕсенче çĕнĕ вучахсене шута илнĕ. Республикипе пĕтĕмпе – çĕнĕ 117 лаптăк.

Комсомольски район çыннисене ку паразит пăшăрхантармаллипех пăшăрхантарать теме те пулать. Унта 1368 лаптăка парăнтарнă вăл. Çак хушăра Çĕмĕрле, Елчĕк, Вăрнар, Патăрьел, Муркаш районĕсенче анлă сарăлма ĕлкĕрнĕ. Элĕк, Канаш, Куславкка, Хĕрлĕ Чутай, Сĕнтĕрвăрри, Пăрачкав, Вăрмар, Çĕрпӳ районĕсенче те аванах аталаннă.

Пирĕн тăрăхра ӳсен-тăрана тата унăн продукцине хӳтĕлессине тивĕçтерес тесе саккунпа килĕшӳллĕн 2007 çултах çĕр улми нематоди тĕлĕшпе карантин фитосанитари зони туса хума, карантин фитосанитари режимне çирĕплетме тытăннă. Пĕтĕмпе Раççейри 55 субъектра çак мур тан шар курнă ĕнтĕ.

Вăл вăй илсен ăна пĕтерме чăнах та йывăр. Нематода ернин пĕрремĕш паллисем пулсанах унпа кĕрешме тытăнмалла. Килти хуçалăхра çĕр улми туса илекен пахчаçăна çак самантсем сисчĕвлентермелле: çĕр улми туни çинçе тата тĕмми пĕчĕк, çеçкисем те, чечекĕсем те – шутлă кăна, паранкисем питĕ сахал.

Ăна пĕтермешкĕн темиçе меслет пур. Хими мероприятийĕсем хакла лараççĕ. Тĕрĕссипе, нематодăна пĕтерекен препарат нумай мар. Анчах та питĕ хăватлă, çавăнпа та пĕлмесĕр усă курсан хур курма пулать. Ӳсен-тăрана хӳтĕлес енĕпе ĕçлекен специалистсăр кунта май килмест. Хими япалисем сапнă лаптăксенче 3 çул пахча çимĕç культурисен лартма юрамасть. Çакă вара ял çыннишĕн меллĕ мар.

Агротехника меслечĕ лайăх витĕм кӳрет. Кунта чи малтанах чире чăтăмлă сортсене лартасси, пусă çаврăнăшĕпе пĕлсе усă курасси тата ытти пирки сăмах пырать.

Çĕр улмине унчен пăрçа йышши культурăсем, кукуруза ӳснĕ лаптăка лартма тăрăшмалла.

"Иккĕмĕш çăкăр" туса илнĕ вырăна вара люпин акса хăварсан аван, нумай çул ӳсекен пучахлă ӳсен-тăран та ку ĕçре усă кӳрет.

Специалистсем вăрлăх валли чире чăтăмлă çак сортсене суйлама сĕнеççĕ: Атăл-Вятка регионĕнче – "Жуковский ранний", "Пригожий-2", "Алмаз", "Фреско", "Сантэ", "Никита", "Рождественский", "Пушкинец" тата "Шурминский", "Акцент", "Аспия", "Гранат", "Заворовский", "Миракел". 60–80 кунта пиçсе çитекенни пулсан тата лайăх. "Розара", "Розалинд", "Зекура", "Каратоп", "Карлена" текеннисем те мура парăнасшăн мар. Кăмăлланă сорта вăрлăх чирлине тĕрĕслесе тăракан ятарлă предприятисенче туянмалла.

Специалистсем çакнашакал меслет те сĕнеççĕ. Пахчана 4 пая пайламалла. Пĕр пайĕ çĕр улми валли пултăр, иккĕмĕшĕ – купăста, хăяр, кабачок, патиссон, кавăн валли; виççĕмĕшĕ – томатсем, сухан, ыхра, пăрçа, пăрçа йышши культура валли; тăваттăмĕшĕ – кишĕр, хĕрлĕ кăшман, çарăк валли. Тепĕр çул пĕрремĕш лаптăкра ӳстернĕ çимĕçсене иккĕмĕшĕ çине куçармалла, иккĕмĕшĕнчен – виççĕмĕшне тата ытти те.

Çĕр улми лаптăкĕ хăй 3 пайран тăрсан аван. Пĕрремĕшĕнче – нематодăна чăтăмлă сорта, иккĕмĕшĕнче – ир пулакан сорта малтан сутă çинче шăтиччен тытнăскере, виççĕмĕшĕнче киввине лартмалла, нематодăна чăтăмлă сорт çителĕклĕ пуличчен. Органика тата минерал им-çамĕ сапмалла, вĕсенче азот виçи пысăк пултăр. Чире яракан организмсенчен тислĕк йышши органика им-çамĕ хывни аван. Витĕмлĕ минерал им-çамĕ шутне йывăç кĕлне е улăм кĕртмелле. Вăл тăпра йӳçеклĕхне чакарать тата çĕр улмин тутă пахалăхне лайăхлатать.

Чир ертесрен çĕр улмине лартма тĕплĕн хатĕрленни те пысăк пĕлтерĕшлĕ. Упраннă чухне япăхраххисенчен, çĕрме тытăннисенчен хăтăлмалла. Кусĕсене татса тăмалла, вăрлăха хӳтĕлемелли ятарлă хутăшсем усă курни те пăсмĕ.

Нематодăллă лаптăкран пухса кĕртнĕ çĕр улмине уйрăм упрамалла.

Тĕлĕнмелле, нематодăн çистăсенчи хурчĕсем тата çăмартисем çĕр улмисĕрех 10 çул таран пурăнма пултараççĕ. Çакă паразита пĕтерессине кăткăслатать тата йывăрлатать. Çавăнпа та ку мура пахчана кĕртессинчен сыхланмалла. Кунта сипленниччен сыхланни йӳне ларать тени питĕ вырăнлă. Чи малтанах палланман çыннсенчен туянса юлнă тĕрĕслеттермен вăрлăх лартмалла мар. Урăх регионтан кӳрсе килекен çĕр улми тĕлĕшпе ятарлă документсем пулмалла. Тăкак тӳсес мар тесен вĕсене ыйтма именмелле мар.

Надежда ВАСИЛЬЕВА,
Россельхознадзор управленийĕн ĕçченĕ.

Пахчара

Çырла пиçсе çитсен

Çырла – тутлă та усăллă çимĕç. Унпа вăхăтра усă курса юлмалла. Çу кунĕсенче 10 килограмм çырла çисе юлсан хĕлле чирлеместĕн теççĕ. Юн пусăмĕ ӳснипе аптăракансен çакна уйрăмах шута илмелле. Гипертоникскемшĕн мĕнле çырла ытларах усăллă-ха?

Кашни çырла тутипе хăйне евĕрлĕ. Унăн тытăмĕнчи витаминсен пуянлăхĕ те расна. Пĕлтерĕшĕсенче те уйрăмлăх пур.

Чие çырлинче шывпа ирĕлекен витамин гранат çимĕçĕнчи пекех нумай. Юн çывăраслăхне чакаракан кумарин текен япала та сахал мар унта. Апла пулсан атеросклерозран хăтăлас е вăл ан çулăхтăр тесен чие çырли ытларах çимелле. Аскорбин кислоти Р витаминпа пĕрле юн тымарĕсене çирĕплетет, юн пусăмне чакарать.

Хурлăхана витамин çитмесен, аппетит чаксан, чĕрепе юн тымарĕсем аптăратсан çиме сĕнеççĕ. Хĕрлĕ хурлăханра пектин нумай. Çавăнпа вăл организмран холестеринпа наркăмăшлă япаласене кăларма пулăшать.

Çĕр çырли (земляника) чĕрепе, юн пусăмĕ ӳснипе, атеросклерозпа нушаланакансемшĕн аван. Çĕр çырли веществосен çаврăнăшне йĕркелет, организмран холестеринпа наркăмăшлă япаласене кăларнă çĕре хутшăнать.

Хăмла çырли шăнса пăсăлнинчен сиплеме тата температурăна чакарма пулăшнине пĕлетпĕр. Унсăр пуçне вăл аппетита лайăхлатать. Юн юхнине чарма, организма лекнĕ наркăмăшлă япаласене хирĕç кĕрешме пулăшать.

Черешньăра кали нумай. Çавăнпа вăл чĕрешĕн аван, юн тымарĕсене çирĕплетет.

Кил хуçине пĕлме

Кашнин – хăйĕн вăхăчĕ

Ял çынни апат-çимĕç пĕçерме тăрсан тĕрлĕ продуктпа усă курать. Лайăх пиçнĕ çимĕçĕн тути те техĕмлĕрех, тутлăрах. Çавăнпа та апат пĕçернĕ чух кил хуçин чи малтанах вăл е ку çимĕç мĕн вăхăт пиçнине пĕлмелле. Çакă вăхăта та перекетлеме пулăшать, апат пахалăхне те ӳстерет. Ахальлĕн хăш-пĕр чухне сĕтел çине лартсан аш-какай хытă пулнине, пăтăри кĕрпе сарăлса çитменнине асăрхатпăр. Кун пек чухне апат пĕçерекенĕн хăш-пĕр пахча çимĕçпе кĕрпе, аш-какай мĕн вăхăтра пиçсе çитнине пĕлсе ĕçлесен аван. Ку вăл вăхăта перекетлеме пулăшать, апатри витаминсемпе усăллă хутăшсене ытларах упраса хăварма май парать.

Ытти сават-сапарипе танлаштарсан апат кастрюльскороваркăра чылай хăвăртрах пиçет: çĕр улми – 6 – 8 минутра; кишĕрпе хĕрлĕ кăшман – 10 – 15 минутра; пăрçа – 10 – 15 минутра. Кун пек чухне (хăвăрт пиçнĕрен) апатçимĕçре витаминсем те ытларах упранса юлаççĕ, апат тĕсĕ те улшăнмасть.

Хăш-пĕр çимĕçе пĕçерме çакăн чухлĕ вăхăт кирлĕ (минутпа):

Сурăх ашĕ	130
Сысна ашĕ	120
Сысна ашĕ (шăмăсăрри)	105
Пăру ашĕ	95
Пӳре	90
Чăх ашĕ	60
Çамрăк чăх ашĕ	25 – 30
Хĕрлĕ кăшман	40
Шурă пуçлă купăста	25
Кольраби	10
Тĕслĕ купăста	20
Ваклануă çĕр улми	15
Помидор	5
Тымар çимĕç	10
Ут кăшкарĕ	8
Тăварланă хăяр	15
Вермишель	12
Рис	30
Урпа кĕрпи (перловка)	45

Сад-пахчаçăн уйăх календарĕ

Утă уйăхĕ – çу тăрри

Пахча çимĕç культурисен активлă ӳсĕм тапхăрĕ. Ку вăхăтра сад-пахчари ӳсен-тăран тĕлĕшпе уйрăмах тимлĕ пулмалла. Улмуççисен, груша йывăççисен тураттисем пулса пыракан çимĕç йывăрăшĕпе самаях усăнаççĕ. Вĕсем чĕрĕлсе анас хăрушлăх пысăк. Çавăнпа та нумай çимĕçлĕ туратсене тĕкĕлесен аван.

Утă уйăхĕ – çĕр çырли, хăмла çырли, хурлăхан, кăвак çырла (ежевика), крыжовник пиçсе çитнĕ вăхăт. Вĕсене вăхăтра пуçтарса варенипе компот вĕретмелле е сивĕтмĕшe упрама хумалла. Çырла пуçтарнă вăхăтрах тĕмсене çителĕклĕ шăварса тăма ан манăр.

Пахча çимĕç культурисен сăтăрçисемпе тата чирĕсемпе кĕрешме те кая ан юлăр. Çĕр улми пуссисенче колорадо нăррипе, уйăх вĕçнелле томатсен фитофторипе кĕрешме манмалли çук. Фитофторăран асăрханма помидорсене пĕр процентлă бордос шĕвекĕпе пĕрĕхни пулăшать.

Халăх сăнаниинчен: утă уйăхĕ шăрăх пулсан, кăрлач хаяр сивĕллĕ пулать; утă уйăхĕ – аслати вăхăчĕ.

Утă уйăхĕн 1 – 2-мĕшĕсем. Пахча çимĕçе шăварма мелсĕр тапхăр. Çак кунсенче пухнă эмел курăкĕсем пысăк усă кӳрĕç. Йăрансем çинчи хăярсемпе кабачоксен, помидорсен кивĕ çулçисене, пăрăç çинче çимĕç паман туратсене иртмелле. Пухнă çырласене çийĕнчех тирпейлемелле. Çак кунсенче акнă курăк тикĕс шăтать.

Утă уйăхĕн 2 – 4-мĕшĕсем. Çĕре кăпкалатса çум курăкĕнчен иртмелле. Çак кунсенче куçарса лартнă чечексем сахалрах чирлĕç. Икĕ çул ӳсекен чечексене акмалла. Хĕлле упрама йӳç кăшман, çарăк, редис, дайкон акмалла. Пахча çимĕçе ӳсĕм стимуляторĕпе апатлантармалла. Утă янтăламалла.

Утă уйăхĕн 4 – 6-мĕшĕсем. Апат-çимĕçре кĕркунне усă курма шпинат акмалла. Помидорсен тураттисене иртме юрать. Хăярсемпе кабачоксен, помидорсен кивĕ çулçисене иртмелле. Чечексене комплекслă минераллă удобрениепе апатлантармалла. Пахча çимĕç культурисен сăтăрçисемпе тата чирĕсемпе кĕрешмелле. Йăрансене çум курăкĕнчен тасатмалла.

Утă уйăхĕн 6 – 9-мĕшĕсем. Пахча çимĕçе шăвармалла, апатлантармалла, йăрансене кăпкалатмалла. Апат-çимĕçре кĕркунне усă курма шпинат акмалла. Пӳлĕмри чечексене куçарса лартмалла. Пиçнĕ çырлапа пулса çитнĕ пахча çимĕçе пухмалла.

Утă уйăхĕн 9 – 11-мĕшĕсем. Пахча çимĕçе шăварма тата апатлантарма, ӳсĕм стимуляторĕпе пĕрĕхме меллĕ вăхăт. Пахча çимĕç культурисен сăтăрçисемпе тата чирĕсемпе кĕрешме тытăнса ан тăрăр. Улма-çырла культурисене фосфорпа кали удобренийĕсемпе апатлантарăр. Пиçнĕ пахча çимĕçе – хăяр, помидор, кабачок, патиссон – пухмалла. Вĕсене çийĕнчех тирпейлемелле.

Утă уйăхĕн 11-мĕшĕ. Апат-çимĕçре кĕркунне усă курма шпинат акмалла. Улмуççи тураттисене тĕкĕлесе тĕрĕслесе тухмалла. Пулса çитнĕ тата пиçнĕ пахча çимĕçе пухса тирпейлемелле.

Утă уйăхĕн 11 – 13-мĕшĕсем. Акма-лартма тăхтăр. Пахча çимĕçе тăварлама та мелсĕр кунсем. Хуçалăх ĕçĕсем тăвăр.

Утă уйăхĕн 13 – 15-мĕшĕсем. Акма-лартма тата куçарса лартма юрăхсăр кунсем. Пулса пыракан çимĕçсен йывăрăшĕпе самаях усăннă улмуççи тата груша йывăççисен тураттисене тĕкĕлĕр. Пахча çимĕç культурисен сăтăрçисемпе тата чирĕсемпе кĕрешĕр.

Утă уйăхĕн 15 – 17-мĕшĕсем. Пахча çимĕçпе улма-çырла йывăççисене çителĕклĕ шăварăр. Пиçнĕ çырласемпе пулса çитнĕ пахча çимĕçе пуçтарăр. Улма-çырла йывăççисене удобрениепе апатлантарăр. Шăрăх кунсемпе усă курса утă янтăлăр. Иккĕмĕш тăркă редис акăр.

Утă уйăхĕн 17 – 19-мĕшĕсем. Курăк çулăр. Пахча çимĕç культурисен кивĕ çулçисене татăр. Ӳсĕм стимуляторĕпе пĕрĕхĕр. Улмуççи тата груша йывăççисен тураттисене тĕкĕленĕ тĕкĕсене тĕрĕслĕр. Купăста сăтăрçисемпе кĕрешĕр.

Утă уйăхĕн 19 – 21-мĕшĕсем. Хĕлле валли редис, çарăк, дайкон акăр. Пулса пыракан çимĕçсен йывăрăшĕпе самаях усăннă улмуççи тата груша йывăççисен тураттисене тĕкĕлĕр. Пахча çимĕç культурисен сăтăрçисемпе тата чирĕсемпе кĕрешĕр.

Утă уйăхĕн 21 – 24-мĕшĕсем. Йăрансене кăпкалатăр тата çумлăр. Хуçалăх ĕçĕсене пурнăçлăр. Пахча çимĕç культурисен сăтăрçисемпе тата чирĕсемпе кĕрешĕр.

Уйăх календарĕ йăран çинче ĕçлеме сĕнмен кунсенче хуçалăх ĕçĕсене кӳлĕн. Майĕпен – куратăр пулĕ – мунча çĕкленет.

Утă уйăхĕн 24 – 26-мĕшĕсем. Редис тепĕр хут акма юрать. Хăярпа помидора чиртен хӳтĕлĕр. Пахча çимĕçе шăвармалла тата апатлантармалла. Çырлана тата пиçсе çитнĕ пахча çимĕçе пухмалла. Тăкăннă пан улмине пуçтарса компоста хумалла.

Утă уйăхĕн 26 – 28-мĕшĕсем. Йăрансем çинче ĕçлеме тăхтăр. Хуçалăх ĕçĕсене пурнăçлăр. Утă çулăр.

Утă уйăхĕн 28 – 29-мĕшĕсем. Пахча çимĕçе шăварма тата органикăллă удобрениепе апатлантарма тăхтăр. Çак кунсенче пухнă эмел курăкĕсем пысăк усă кӳрĕç. Пахча çимĕç культурисен сăтăрçисемпе тата чирĕсемпе кĕрешессине малалла тăсăр.

Утă уйăхĕн 29 – 31-мĕшĕсем. Йăрансене кăпкалатăр, çум курăкĕнчен иртĕр. Икĕ çул ӳсекен чечексене тата кĕркунне çиме шпинат акăр. Пухнă пахча çимĕçе çийĕнчех тирпейлĕр.

Телепрограмма

с 30 июня по 6 июля 2014 года

ПОНЕДЕЛЬНИК, 30.06

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15, 4.10 Контрольная закупка
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 Модный приговор
12.20 «Сегодня вечером» 16+
14.20 «Время обедать!»
15.15 «В наше время» 12+
16.10 «Они и мы» 16+
17.00 «Наедине со всеми» 16+
18.45 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
22.00 Т/с «ДЕПАРТАМЕНТ» 16+
0.00 Чемпионат мира по футболу 2014. 1/8 финала. Прямой эфир из Бразилии
2.00, 3.05 Х/ф «В РАЮ, КАК В ЛОВУШКЕ» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 Т/ф «Российская история отравлений. Царские хроники» 12+
9.55 «О самом главном»
10.30 «Дневник Чемпионата мира»
11.00, 14.00, 17.00, 19.20, 21.55 Вести
11.30, 14.30, 17.45 Местное время
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
13.00 «Особый случай» 12+
15.00 Т/с «ДЖАМАЙКА» 12+
16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+
18.05 «Прямой эфир» 12+
19.45 Футбол. Чемпионат мира. 1/8 финала. Прямая трансляция из Бразилии
22.50 Х/ф «ПЕТРОВИЧ» 12+
0.55 «Звездные войны Владимира Челомея»
1.55 Т/ф «АМЕРИКАНСКАЯ ТРАГЕДИЯ»
3.20 Т/с «ЗАКОН И ПОРЯДОК-19» 16+
4.15 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.45-18.05 Вести-Чăваш ен

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Спасатели 16+
8.35 «До суда» 16+
9.35, 10.20 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
11.55 Суд присяжных 16+
13.20 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.25 «Прокурорская проверка» 16+
15.35, 18.35 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.30 Т/с «ГЛУХАРЬ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
19.55 Т/с «ШЕФ-2» 16+
21.50, 23.25 Т/с «ПЛЯЖ» 16+
23.00 «Сегодня. Итоги»
0.10 Т/с «ЧУЖОЙ РАЙОН» 16+
1.05 Главная дорога 16+
1.40 Дикий мир 0+
2.05 Т/с «ХРАНИТЕЛЬ» 16+
3.05 Х/ф «ЗВЕРОБОЙ» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ВТОРНИК, 01.07

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15, 4.05 Контрольная закупка
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 Модный приговор
12.20, 22.00 Т/с «ДЕПАРТАМЕНТ» 16+
14.20 «Время обедать!»
15.15 «В наше время» 12+
16.10 «Они и мы» 16+
17.00 «Наедине со всеми» 16+
18.45 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
0.00 Чемпионат мира по футболу 2014. 1/8 финала. Прямой эфир из Бразилии
2.00, 3.05 Х/ф «ОСКАР» 12+

РТР

5.00 Утро России
9.00 Т/ф «Российская история отравлений. Царские хроники» 12+
9.55 «О самом главном»
10.30 «Дневник Чемпионата мира»
11.00, 14.00, 17.00, 19.20, 21.55 Вести
11.30, 14.30, 17.45 Местное время
11.50, 14.50 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
13.00 «Особый случай» 12+
15.00 Т/с «ДЖАМАЙКА» 12+
16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+
18.05 «Прямой эфир» 12+
19.45 Футбол. Чемпионат мира. 1/8 финала. Прямая трансляция из Бразилии
22.50 Специальный корреспондент 16+
23.55 Х/ф «СТЕРВА» 12+
1.50 Т/ф «АМЕРИКАНСКАЯ ТРАГЕДИЯ»
3.20 «Честный детектив» 16+
3.50 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00 Утренний гость (на чувашском языке)
9.35-9.55 Доступная среда
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.45-18.05 Вести-Чăваш ен

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Спасатели 16+
8.35 «До суда» 16+
9.35, 10.20 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
11.55 Суд присяжных 16+
13.20 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.25 «Прокурорская проверка» 16+
15.35, 18.35 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.30 Т/с «ГЛУХАРЬ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
19.55 Т/с «ШЕФ-2» 16+
21.50, 23.25 Т/с «ПЛЯЖ» 16+
23.00 «Сегодня. Итоги»
0.10 Т/с «ЧУЖОЙ РАЙОН» 16+
1.05 Квартирный вопрос 0+
2.10 Т/с «ХРАНИТЕЛЬ» 16+
3.10 Х/ф «ЗВЕРОБОЙ» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

СРЕДА, 02.07

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.25, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15, 4.15 Контрольная закупка
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 Модный приговор
12.20, 21.30 Т/с «ДЕПАРТАМЕНТ» 16+
14.20 «Время обедать!»
15.15 «В наше время» 12+
16.10 «Они и мы» 16+
17.00 «Наедине со всеми» 16+
18.45 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
23.35 «Политика» 16+
0.35 Х/ф «ПРЕЛЮДИЯ К ПОЦЕЛУЮ» 16+
2.35, 3.05 Т/с «ПРОПАВШИЙ БЕЗ ВЕСТИ» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 «Характер и болезни. Кто кого?» 12+
9.55 «О самом главном»
10.30 «Дневник Чемпионата мира»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Местное время
11.50, 14.50, 18.05, 4.45 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
13.00 «Особый случай» 12+
15.00 Т/с «ДЖАМАЙКА» 12+
16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+
18.15 «Прямой эфир» 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «СВАТЫ-5» 12+
2.10 Т/ф «АМЕРИКАНСКАЯ ТРАГЕДИЯ»
3.45 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.45-18.05 Вести-Чăваш ен
19.35-20.00 Вести-Чувашия

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Спасатели 16+
8.35 «До суда» 16+
9.35, 10.20 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
11.55 Суд присяжных 16+
13.20 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.25 «Прокурорская проверка» 16+
15.35, 18.35 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.30 Т/с «ГЛУХАРЬ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
19.55 Т/с «ШЕФ-2» 16+
21.50, 23.25 Т/с «ПЛЯЖ» 16+
23.00 «Сегодня. Итоги»
0.10 Т/с «ЧУЖОЙ РАЙОН» 16+
1.05 «Дачный ответ» 0+
2.10 Т/с «ХРАНИТЕЛЬ» 16+
3.10 Х/ф «ЗВЕРОБОЙ» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ЧЕТВЕРГ, 03.07

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 23.25, 3.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 Контрольная закупка
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 Модный приговор
12.20, 21.30 Т/с «ДЕПАРТАМЕНТ» 16+
14.20 «Время обедать!»
15.15 «В наше время» 12+
16.10 «Они и мы» 16+
17.00 «Наедине со всеми» 16+
18.45 «Давай поженимся!» 16+
19.50 «Пусть говорят» 16+
21.00 «Время»
23.35 «Дэвид Бекхэм. Путешествие в неизведанное» 16+
1.25, 3.05 Х/ф «УОЛЛ-СТРИТ» 16+
3.50 Т/с «ПРОПАВШИЙ БЕЗ ВЕСТИ» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 Т/ф «Петр Столыпин. Выстрел в Россию. ХХ век» 12+
9.55 «О самом главном»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Местное время
11.50, 14.50, 18.05, 4.45 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
13.00 «Особый случай» 12+
15.00 Т/с «ДЖАМАЙКА» 12+
16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+
18.15 «Прямой эфир» 12+
20.50 Спокойной ночи, малыши!
21.00 Т/с «СВАТЫ-5» 12+
2.00 Т/ф «АМЕРИКАНСКАЯ ТРАГЕДИЯ»
3.35 Горячая десятка 12+

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00 Вспомни, солдат (на чувашском языке)
9.15-9.55 Мир искусства. Заслуженный артист Российской Федерации В. Семенов (на чувашском языке)
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.45-18.05 Вести-Чăваш ен
19.35-20.00 Вести-Чувашия

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Спасатели 16+
8.35 «До суда» 16+
9.35, 10.20 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
11.55 Суд присяжных 16+
13.20 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.25 «Прокурорская проверка» 16+
15.35, 18.35 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.30 Т/с «ГЛУХАРЬ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
19.55 Т/с «ШЕФ-2» 16+
21.50, 23.25 Т/с «ПЛЯЖ» 16+
23.00 «Сегодня. Итоги»
0.10 Т/с «ЧУЖОЙ РАЙОН» 16+
1.05 «Незаменимый» 12+
2.05 Т/с «ХРАНИТЕЛЬ» 16+
3.05 Х/ф «ЗВЕРОБОЙ» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ПЯТНИЦА, 04.07

ПЕРВЫЙ

5.00, 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 Новости
5.05 «Доброе утро»
9.15 Контрольная закупка
9.45 «Жить здорово!» 12+
10.55 Модный приговор
12.20 Т/с «ДЕПАРТАМЕНТ» 16+
14.20 «Время обедать!»
15.15, 4.05 «В наше время» 12+
16.10 «Они и мы» 16+
17.00 «Жди меня»
18.50 «Давай поженимся!» 16+
19.50 Чемпионат мира по футболу 2014. Четвертьфинал. Прямой эфир из Бразилии
22.00 «Время»
22.30 «Точь-в-точь»
1.20 Х/ф «ЦЫПОЧКА» 16+
3.15 Т/с «ПРОПАВШИЙ БЕЗ ВЕСТИ» 16+

РТР

5.00 Утро России
9.00 Т/ф «Петр Столыпин. Выстрел в Россию. ХХ век» 12+
9.55 «О самом главном»
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.45, 19.35 Местное время
11.50, 14.50, 18.05 Вести. Дежурная часть
12.00 Т/с «ТАЙНЫ СЛЕДСТВИЯ» 12+
13.00 «Особый случай» 12+
15.00 Т/с «ДЖАМАЙКА» 12+
16.00 Т/с «ПОКА СТАНИЦА СПИТ» 12+
18.15 «Прямой эфир» 12+
20.35 Т/с «СВАТЫ-5» 12+
23.45 Футбол. Чемпионат мира. 1/4 финала. Прямая трансляция из Бразилии
1.55 Х/ф «ПЕРВЫЙ ПОСЛЕ БОГА» 12+
4.05 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

6.07-6.10, 6.35-6.41 Вести-Чăваш ен
7.07-7.10, 7.35-7.41 Утро Чувашии
8.07-8.10, 8.35-8.41 Утро Чувашии
9.00 Главные роли
9.20-9.55 Телеюрă
11.30-11.50 Вести-Чăваш ен
14.30-14.50 Вести-Чувашия
17.45-18.05 Вести-Чăваш ен
19.35-20.00 Вести-Чувашия

НТВ

6.00 «НТВ утром»
8.10 Спасатели 16+
8.35 «До суда» 16+
9.35, 10.20 Т/с «ВОЗВРАЩЕНИЕ МУХТАРА» 16+
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
11.55 Суд присяжных 16+
13.20 «Суд присяжных. Окончательный вердикт» 16+
14.25 «Прокурорская проверка» 16+
15.35, 18.35 Обзор. Чрезвычайное происшествие
16.30 Т/с «ГЛУХАРЬ. ПРОДОЛЖЕНИЕ» 16+
19.55 Х/ф «ТРАССА» 16+
23.45 Т/с «ЧУЖОЙ РАЙОН» 16+
0.45 Х/ф «ДЕЛО ТЕМНОЕ» 16+
1.40 Дикий мир 0+
2.15 Т/с «ХРАНИТЕЛЬ» 16+
3.15 Х/ф «ЗВЕРОБОЙ» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

СУББОТА, 05.07

ПЕРВЫЙ

5.10, 6.10 Х/ф «НА МУРОМСКОЙ ДОРОЖКЕ»
6.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости
6.50 Х/ф «ЧЕРНЫЙ СНЕГ» 16+
8.45 «Смешарики. Новые приключения»
9.00 «Играй, гармонь любимая!»
9.45 «Слово пастыря»
10.15 Смак 12+
10.55 «Инна Ульянова. Под маской счастливой женщины»
12.15 «Идеальный ремонт»
13.15 «Народная медицина»
14.20 «Какие наши годы!»
15.40 «Вышка»
18.15 «Две звезды»
19.50 Чемпионат мира по футболу 2014. Четвертьфинал. Прямой эфир из Бразилии
22.00 «Время»
22.20 Х/ф «ЭВОЛЮЦИЯ БОРНА» 16+
0.45 Х/ф «ПЕРЕД ПОЛУНОЧЬЮ» 16+
2.45 Х/ф «ИСЧЕЗНОВЕНИЕ» 16+
4.50 Т/с «ПРОПАВШИЙ БЕЗ ВЕСТИ» 16+

РТР

4.50 Х/ф «31 ИЮНЯ»
7.30 «Сельское утро»
8.00, 11.00, 14.00 Вести
8.10, 11.10, 14.20 Местное время. Вести-Москва
8.20 «Язь. Перезагрузка» 12+
9.00 «Планета собак»
9.30 «Земля героев»
10.05 «Моя планета» представляет. «Казанский собор» «Белград, город непокоренных»
11.20 Вести. Дежурная часть
11.55 «Дневник Чемпионата мира»
12.25 Т/с «МОРЕ ПО КОЛЕНО»
14.30 Х/ф «УСЛЫШЬ МОЕ СЕРДЦЕ» 12+
16.10 «Измайловский парк» Большой юмористический концерт 16+
18.05 Субботний вечер
20.00 Вести в субботу
20.45 Т/с «СВАТЫ-5» 12+
23.45 Футбол. Чемпионат мира. 1/4 финала. Прямая трансляция из Бразилии
1.55 Х/ф «НОЛЬ-СЕДЬМОЙ» МЕНЯЕТ КУРС» 12+
3.55 Комната смеха

ЧУВАШИЯ

8.10-8.20 Вести-Чăваш ен
10.05 Для вас, любимые. Концерт по заявкам
10.50-11.00 Солнечный зайчик (на чувашском языке)
14.20-14.30 Вести-Чувашия

НТВ

6.00 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
8.15 «Золотой ключ» 0+
8.45 Их нравы 0+
9.25 «Готовим с Алексеем Зиминым» 0+
10.20 Главная дорога 16+
10.55 Кулинарный поединок 0+
12.00 Квартирный вопрос 0+
13.20 Своя игра 0+
14.10 Следствие вели...16+
15.00, 16.15 Т/с «УГРО-5» 16+
19.25 «Самые громкие русские сенсации» 16+
21.20 Ты не поверишь! 16+
22.00 Х/ф «ГРАЖДАНКА НАЧАЛЬНИЦА» 16+
0.00 «Остров» 16+
1.30 «Жизнь как песня. Евгений Осин» 16+
3.15 Х/ф «ЗВЕРОБОЙ» 16+
5.05 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 06.07

ПЕРВЫЙ

6.00, 10.00, 12.00 Новости
6.10 Х/ф «ЧЕРНЫЙ СНЕГ» 16+
8.10 «Служу Отчизне!»
8.40 «Смешарики. ПИН-код»
8.55 «Здоровье» 16+
10.15 «Непутевые заметки» 12+
10.35 «Пока все дома»
11.25 Фазенда
12.15 «Семь великих русских путешественников»
13.20 «Моя родословная»
14.10 «Что? Где? Когда?»
15.10 «Универсальный артист»
17.00 «Минута славы»
18.50 «Клуб Веселых и Находчивых» Высшая лига 16+
21.00 Воскресное «Время»
22.00 «Повтори!» Пародийное шоу 16+
0.15 Х/ф «ХРАБРОЕ СЕРДЦЕ» 18+
3.35 Т/с «ПРОПАВШИЙ БЕЗ ВЕСТИ» 16+
4.25 Контрольная закупка

РТР

5.00 Х/ф «ДОЖДЬ В ЧУЖОМ ГОРОДЕ»
7.45 «Моя планета» представляет. «Соловки. Крепость духа»
8.20 «Смехопанорама» Евгения Петросяна
8.50 Утренняя почта
9.25 «Свадебный генерал» 12+
10.20 Местное время. Вести-Москва. Неделя в городе
11.00, 14.00 Вести
11.10 «Дневник Чемпионата мира»
11.40 «Про декор»
12.40, 14.30 Т/с «ГРОМ» 12+
14.20 Местное время. Вести-Москва
20.00 Вести недели
22.00 «Воскресный вечер с Владимиром Соловьевым» 12+
23.45 Т/ф «Большая игра»
2.00 Х/ф «КРУГ ОБРЕЧЕННЫХ» 16+
4.05 «Планета собак»

ЧУВАШИЯ

10.20-11.00 Вести-Чувашия. События недели

НТВ

6.00 Т/с «УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ» 16+
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сегодня
8.10 «Русское лото плюс» 0+
8.45 Их нравы 0+
9.25 Едим дома 0+
10.20 «Чудо техники» 12+
10.55 Кремлевские жены 16+
12.00 «Дачный ответ» 0+
13.20 Своя игра 0+
14.10 Следствие вели...16+
15.00, 16.15 Т/с «УГРО-5» 16+
19.25 Х/ф «ГРЯЗНАЯ РАБОТА» 16+
23.00 Х/ф «РОДСТВЕННИК» 16+
0.55 «Школа злословия» Юлий Гуголев 16+
1.45 Х/ф «ДЕЛО ТЕМНОЕ» 16+
2.40 Авиаторы 12+
3.10 Х/ф «ЗВЕРОБОЙ» 16+
5.00 Т/с «МОСКВА. ТРИ ВОКЗАЛА» 16+

ПРОДАЕМ КЕРАМЗИТОБЕТОННЫЕ БЛОКИ, КИРПИЧ, ЦЕМЕНТ, ПЕСОК, ГРАВМАССУ, УСЛУГИ КРАНА-МАНИПУЛЯТОРА.
ТЕЛ.: 8-960-307-41-78. 4-10.

ВИКТОРИЯ–ОКНА Пластиковые окна – 7-ое окно в подарок.
Натяжные потолки – 4-ый потолок в подарок.
Металлические двери – глазок и замок в подарок.
От производителя. Адрес: с. Моргауши, ул. Гагарина, 16Б.
Тел.: 8-987-662-61-62, 8-937-955-33-00. 1-10.

Пĕлтерӳсем. Объявления

Тел.: 8-919-674-72-73, 8-903-322-45-77, 48-45-77.

ПИЛОМАТЕРИАЛЫ ОБРЕЗНЫЕ: 25х100; 25х110; 25х120; 25х130; 25х150; 25х200; 50х120; 50х150; 50х180; 50х200. БРУСЬЯ: 100х100; 100х150; 100х200; 150х150; 150х200. БЛОКИ, КИРПИЧИ, ЦЕМЕНТ. Тел.: 8-903-346-40-58, 8-905-346-63-36. 1-11.

УСЛУГИ строительной техники: 7-10.
- экскаватор
- ямобур
- самосвал
- бульдозер
- погрузчик

Доставка: - речного песка - щебня.
Тел.: 8-937-950-85-85.

Организация реализует: песок речной, гравмассу (ОПГС), щебень различных фракций. Без посредников. Низкие цены. Шешкарская пристань, Моргаушский район. Тел.: 8-927-995-07-51, 8-937-384-06-50. 19-19.

ПРОДАЮ ГРАВМАССУ, ПЕСОК, КЕРАМЗИТ, БЛОКИ, КИРПИЧ. Тел.: 8-905-199-69-33. 17-27.

Осторожно!!! Старая электропроводка – это очень пожароопасно. Выполним замену любой электропроводки на безопасную новую. Монтаж электропроводки в новых домах и квартирах или после ремонта. Гарантия качества, материал недорогой. Тел.: 8-902-661-70-57, 62-1-37. 5-5.

ВМК ВОЕННО-МЕМОРИАЛЬНАЯ КОМПАНИЯ®
ОСНОВАНА В 1997 ГОДУ 7-14.

ПАМЯТНИК за рубль*

*При покупке акционного пакета от 7 990 руб.

с. Моргауши
ул. 50 лет Октября, д. 4
8 (83541) 6-27-30
8 (917) 653-55-97
24 часа 8 (800) 200-07-10**
www.vmkros.ru

*Количество ограничено. Предложение действует с 6 июня по 31 августа 2014. Подробности уточняйте у продавца.
**Звонок по России бесплатный.

ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА, ДВЕРИ СТАЛЬНЫЕ. Низкие цены. Замер. Доставка – бесплатно. Без выходных. Тел.: 8-937-010-10-54. 8-10.

с. Б. Сундырь, ул. Ленина, 23а.
Тел.: 8-905-344-50-36, Алексей.

OKNA-VEKA – на ВЕКА!!!
Немецкое качество в вашем доме. Стальные двери от 6900 руб., межкомнатные – от 1400 руб. Любой размер – все под ключ. Жалюзи, шторы, ворота, натяжные потолки. Адрес: ул. 50 лет Октября, д. 78. Тел.: 8(83547)23-2-96, 8-919-666-39-02. 6-10.

Продаем: доски 25–50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Цена договорная, доставка по району бесплатно. Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 6-10.

Продаем пропаренные керамзитобетонные блоки высокого качества, керамзит, цемент, гравмассу, песок речной. С. Моргауши, «Агропромснаб». Тел.: 8-905-340-07-78. 10-10.

СПУТНИКОВЫЕ АНТЕННЫ. АКЦИЯ!!! Снижение цен! ТРИКОЛОР, ТЕЛЕКАРТА от 3000 руб. Обмен старых приемников на новые + поправка антенны бесплатно! Дилер, установщик по району. Тел.: 8-906-385-29-30. 1-10.

ЗАЙМЫ
НА ПОКУПКУ И СТРОИТЕЛЬСТВО ЖИЛЬЯ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ
МАТЕРИНСКОГО КАПИТАЛА
% ставки снижены
Кредитный потребительский кооператив “Содружество”
с.Моргауши, ул.50 лет Октября, 23
62-6-86, 8 900 333 0001
7-7.
для пайщиков кооператива

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Тел.: 8-927-667-40-92. 12-22.

К сведению бытовых потребителей электроэнергии!

Постановлением Государственной службы Чувашской Республики по конкурентной политике и тарифам от 18 декабря 2013 г. № 63-24/э "Об установлении цен (тарифов) на электрическую энергию, поставляемую населению и приравненным к нему категориям потребителей, по Чувашской Республике" (зарегистрировано Министерством юстиции Чувашской Республики 19 декабря 2013 г., регистр. № 1787) утверждены тарифы на электрическую энергию, поставляемую ОАО "Чувашская энергосбытовая компания", на II полугодие 2014 года для населения и приравненных к нему категорий потребителей.

С 1 июля 2014 года будут применяться следующие тарифы на электроэнергию для населения Чувашской Республики, проживающего:
- в сельских населенных пунктах – 1,83 руб./кВт-ч;
- в городских населенных пунктах:

в домах, оборудованных в установленном порядке стационарными электроплитами и (или) электроотопительными установками – 1,83 руб./кВт-ч;

в домах, оборудованных в установленном порядке стационарными газовыми плитами – 2,61 руб./кВт-ч.

С полным тарифным меню можно ознакомиться на сайте ОАО "Чувашская энергосбытовая компания" http://www.ch-sk.ru/ в разделе "Актуально/Тарифы на электроэнергию для населения на 2014 год".

ОАО "Чувашская энергосбытовая компания" просит предоставить показания приборов учета электроэнергии по состоянию на 01 июля 2014 года.

ОАО "Чувашская энергосбытовая компания"

БЕТОН, РАСТВОР всех марок. Доставка. Дешево. Тел.: 8-927-668-87-78. 16-43.

ПЕСОК речной, ОПГС (гравмасса), ЩЕБЕНЬ. Доставка. Тел.: 8-927-668-84-40. 16-43.

ПРОДАЮ КЕРАМЗИТОБЕТОННЫЕ БЛОКИ, ЦЕМЕНТ, КИРПИЧ, ПИЛОМАТЕРИАЛ. Тел.: 8-903-346-40-58. 5-10.

Продаю ПЕСОК, ГРАВМАССУ от 10 до 15 тонн. Доставка. Тел.: 8-903-065-60-58. 40-68.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ. КАЧЕСТВЕННО. ГАРАНТИЯ. Тел.: 8-927-991-71-01. 2-2.

пластиковые ОКНА
Немецкое качество
Окна STAR
6-камерный профиль ПО ЦЕНЕ 3-камерного
4-10.
подробности по телефонам:
скидки до 35%
8-9603101816
Пенсионерам доп. скидки
Офис продаж в здании рынка с.Моргауши
Окна стали дешевле...

Ювелирный отдел в Торговом центре, расположенный по адресу: с. Моргауши, ул. 50 лет Октября, д. 6, приглашает всех за покупками. Всем покупателям скидка 20%, а также дополнительная скидка 5% в день рождения, за 3 дня до и после. Предлагаем рассрочку до 12 месяцев, обмен старых ювелирных изделий на новые с доплатой, скупку золотого лома. 2-2.

Бурение колодцев. Колодезные кольца. Доставка. Установка. Тел.: 8-927-668-96-96. 4-6.

* * *

Аттестат о среднем образовании Б502971, выданный 26 июня 1979 года Калайкасинской средней школой на имя Романовой Тамары Александровны, считать недействительным.

ĔНЕ, ВĂКĂР, ТЫНАШКИ ТУЯНАТĂП. Тел.: 8-905-342-39-43. 10-10.

7-10.
компания немецкие ОКНА И ДВЕРИ
• замер • доставка (бесплатно)
• установка под ключ
8(927)844-78-11
всего от 2900 руб. кв.м.

Требуются строители в Москву и в Подмосковье для отделки зданий МВД. Сварщики – 2000 руб. в день, разнорабочие – 1500 руб., отделочники – сдельно. Расценки хорошие. Питание, проживание. Тел.: 8-925-526-61-93. Валентин Борисович. 4-4.

* * *

Вăкăр, пăру, сурăх туянатăп. Тел.: 8-905-343-60-63. 1-10.

Прогноз погоды

	суббота 28 июня				воскресенье 29 июня				понедельник 30 июня				вторник 1 июля				среда 2 июля			
Местное время	04	10	16	22	04	10	16	22	04	10	16	22	04	10	16	22	04	10	16	22
Облачность %																				
Осадки мм																				
Температура °C	+11	+14	+17	+14	+12	+10	+8	+7	+7	+13	+17	+13	+9	+18	+22	+16	+12	+22	+23	+20
Давление мм	740	737	735	735	734	736	740	744	746	748	749	750	750	751	751	751	751	751	751	751
Влажность %	98	95	85	92	99	94	96	97	94	67	51	78	97	70	59	91	97	61	55	91
Ветер м/с	7	4	4	4	2	8	7	6	6	8	5	2	2	3	4	2	1	2	3	1
	В	В	Ю-В	Ю	З	С-З	С-З	С-З	С-З	С-З	С-З	С-З	З	З	Ю-З	Ю	Ю-З	З	Ю	Ю
Солнце восход / заход		04:09	21:42			04:10	21:42			04:11	21:42			04:11	21:41			04:12	21:41	
Луна восход / заход		05:38	21:44			06:39	22:13			07:43	22:38			08:49	22:59			09:55	23:19	

Ĕне, вăкăр, тына, пăру, сурăх туянатпăр. Тел.: 8-987-665-02-13. 2-10.

* * *

Продаю: кирпич красный одинарный, полуторный; облицовочный всех цветов; двойной керамический; силикатный белый, желтый; КББ р-р 20х20х40; красный половняк; гравмассу; керамзит. Доставка и разгрузка на манипуляторе. Документы. Тел.: 8-903-358-20-97, 8(8352)44-20-97. 12-13.

* * *

Продаю: гравмассу; щебень гранитный, доломитовый, известковый; керамзит; бетон; торф; песок речной, карьерный. С доставкой. Недорого. Тел.: 8-927-668-70-15. 18-28.

* * *

Кольца колодцев ж/б (замковые, простые) D-0.7:1.0:1.5, крышки, днища. Бурение индивидуальных колодцев и скважин. Доставка. Тел.: 8-902-327-82-52. 20-21.

* * *

Пластиковые окна и натяжные потолки. Замер и консультация бесплатно. Гарантия качества по разумным ценам. Тел.: 36-09-30, 8-927-668-81-54. 10-11.

* * *

Продаем пшеницу, ячмень. Доставка. Тел.: 8-905-199-61-77. 3-4.

* * *

ПЕСОК речной, ОПГС (гравмасса), БОЙ КИРПИЧА. Доставка. Тел.: 8-927-667-68-64. 9-10.

* * *

Проекты зданий и инд. домов, электро-, водо- и газоснабжения, сметы. Свид. СРО. ООО «Инттехс». с. Моргауши, ул. Мира, 9а. Тел.: 62-6-03, 8-937-378-88-28. 5-5.

* * *

В ЗАО «Моргаушский кирпичный завод» требуются работники смежных профессий, машинисты экскаватора, токарь. Оплата сдельно-премиальная, своевременная. Телефон для справок: 62-3-47. 6-6.

* * *

Продаю песок, гравмассу, щебень, бой кирпича, с доставкой. Тел.: 8-905-347-99-15. 3-10.

* * *

Услуги мини-экскаватора. Выполняем работы по прокладке коммуникаций, копке фундамента и т. д. Ковши 60 см, 40 см, 20 см. Ширина экскаватора 1м 50 см, вес 3 т. Цена: 1000 руб/час. Выезд. Тел.: 8-987-660-83-82. 3-10.

* * *

Куçарса каймалли йывăç пӳрт (6м.х12м.) сутатăп. Тел.: 8-967-795-51-18.

* * *

Виççĕ пăрулалнă чупнă ĕне сутатпăр. Тел.: 8-927-667-37-35. 1-2.

* * *

Куплю клубнику. Тел.: 8-965-684-56-49.

Муркаш районĕнчи «Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçат

УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикин Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерстви
ЧР Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министерствин “Муркаш районĕн «Çĕнтерӳ ялавĕ» хаçат редакцийĕ” Чăваш Республикин хăй тытăмлă учрежденийĕ.

Тĕп редактор А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир урамĕ, 9А çурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тĕп редактор - 62-1-36, бухгалтери - 62-1-35,
пайсем: общество пурнăç пайĕ - 62-2-82, экономика тата социаллă пурнăç пайĕсем - 62-1-38.
Факс: 62-1-36. E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сыхăну, информаци технологийĕсен тата массăллă коммуникаци сферине пăхса тăракан Федераллă службăн Чăваш Республикипе – Чăваш Енпе çыхăннă управленийĕ 2012 çулхи юпа уйăхĕн 11-мĕшĕнче ПИ ТУ 21-00249 № регистрациленĕ.

Калăпăшĕ 2 пичет листи.
Ал çырăвĕсене рецензилемеççĕ, каялла тавăрса памаççĕ, 2 страницăран пысăкраххисене йышăнмаççĕ.
Рекламăпа пĕлтерӳсен чăнлăхĕшĕн вĕсене паракансем яваплă.

ИЗДАНИ ИНДЕКСĔ: 54822.
Хаçат юн тата шăмат кунсерен тухать.
Номер дежурнăйĕ Шапошников В.Л.
Пичете панă 27.06.2014 ç.
Пичете памалли вăхăт: графикпа – 17 сех. 20 мин., чăннипе – 17 сех. 20 мин.
Заказ Тираж 5135.

Номер набран и сверстан в АУ ЧР «Редакция Моргаушской районной газеты «Çĕнтерӳ ялавĕ», отпечатан в типографии ГУП "ИПК "Чувашия": 428019 г. Чебоксары, пр. И. Яковлева,13. Качество печати соответствует оттискам, предоставленным редакцией.